

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

2001
październik

57. INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

WRĘCZENIE ODZNACZEŃ PAŃSTWOWYCH

DOBRE OBYCZAJE W NAUCE

nr 1 (110)

Rok akademicki
2001/2002

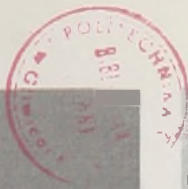
Inauguracja roku akademickiego, Aula Główna, 8.10.2001 r.

fot. W. Kalinowski

57 INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2001/2002

Grafika komputerowa na inaugurację roku akademickiego 2001/2002;
projekt - dr inż. arch. Klaudiusz Fross, współpraca - mgr inż. arch. Marcin Kula

P.4492/01/02

W NUMERZE

● 57. inauguracja roku akademickiego	3
● Inauguracja roku akademickiego w "Zespole Szkół Wyższych" w Rybniku	12
● Stefan Kardynał Wyszyński - opatrznociowy Mąż Stanu	14
● Inauguracja roku akademickiego na Wydziale Górnictwa i Geologii	15
● Relacja z posiedzeń Senatu	17
● Kronika Rektorska	19
● Stopnie naukowe	20
● 45 lat pracy zawodowej prof. Jana Konieczynskiego	20
● Wręczenie odznaczeń państwowych	22
● Dydaktyka: - zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad - sprawozdanie z sesji letnio-jesiennej r.ak. 2000/2001	23
● Zarządzenia JM Rektora i współpraca z zagranicą	26
● Z życia CKI	28
● Z posiedzenia Rektorskiej Komisji ds. Nagród	29
● Konferencje i seminaria naukowe	30
● Muzeum Geologii Złóż wystawia zbiory w Tarnowskich Górach	33
● Z prac KBN	34
● Z notatnika Przewodniczącego RG Sz.W.	35
● Dobre obyczaje w nauce	37
● Informacje różne i sport	43
● Kronika żałobna	46

57. INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

W poniedziałek 8 października 2001r. w Auli Głównej odbyła się inauguracja roku akademickiego 2001/2002. Uroczystość rozpoczęła się o godz. 11.00, jak co roku, hymnem państwowym.

JM Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ powitał przedstawicieli 9-tysięcznej rzeszy młodzieży akademickiej rozpoczynającej w tym roku akademickim studia w Politechnice Śląskiej i przystępujących do immatrykulacji. JM Rektor powitał emerytowanych pracowników Uczelni, licznie zgromadzonych przedstawicieli społeczności akademickiej oraz dostojnych Gości, wśród których byli:

prof. Jerzy BUZEK - Prezes Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej wraz z Małżonką,

prof. Andrzej KARBOWNIK - Wiceminister Gospodarki,

Mirosław SEKUŁA - Prezes Najwyższej Izby Kontroli,

prof. Wilibald WINKLER - Wojewoda Śląski, Jan OLBRYCHT - Marszałek Województwa Śląskiego,

Ryszard OSTROWSKI - Przewodniczący Sejmiku Samorządowego Województwa Śląskiego, ks. biskup Jan WIECZOREK - Ordynariusz Diecezji Gliwickiej,

ks. biskup Gerard KUSZ,

ks. biskup Rudolf PASTUCHA,

prof. Julian GEMBALSKI - Rektor Akademii Muzycznej w Katowicach,

prof. Michał KLIŚ - Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach,

prof. Andrzej MULAK - Rektor Politechniki Wrocławskiej,

prof. Ryszard SZWED - Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie,

prof. Piotr WACH - Rektor Politechniki Opolskiej,

ojciec Tacjan WÓJCIAK - Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Zakonu Braci Mniejszych Prowincji Wniebowzięcia N.M.P.,

prof. January BIENI - Prorektor Politechniki Częstochowskiej,

ks. dr Tadeusz CZAKAŃSKI - Prorektor Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego,

prof. Ryszard KOZŁOWSKI - Prorektor Politechniki Krakowskiej,

prof. Jan PYKA - Prorektor Akademii Ekonomicznej w Katowicach,

prof. Krystian ROLEDER - Prorektor Uniwersytetu Śląskiego,

prof. Aleksander SIEROŃ - Prorektor Śląskiej Akademii Medycznej,

prof. Kazimierz NIKODEM - Dziekan Wydziału Budowy Maszyn i Informatyki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej,
 prof. Jan ŚLĘŻYŃSKI - Dziekan z Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach,
 prof. Zbigniew BOJARSKI - Prezes Oddziału PAN w Katowicach,
 prof. Jan MALICKI - Dyrektor Biblioteki Śląskiej.

Wśród dostojnych Gości byli również Doktorzy Honoris Causa Politechniki Śląskiej - profesorowie Andrzej BURGHARDT, Adolf MACIEJNY, Stefan WĘGRZYN i Tadeusz ZAGAJEWSKI, Rektorzy ubiegłych kadencji - profesorowie Jerzy SZUBA, Tadeusz CHMIELNIAK i Wilibald WINKLER. W gronie Gości był również dr Wolfgang REINIGER, Prezydent Miasta Essen (RFN).

JM Rektor powitał przedstawicieli placówek dyplomatycznych akredytowanych w Polsce, parlamentarzystów RP, przedstawicieli samorządów z województwa śląskiego, przedstawicieli Polskiej Akademii Nauk, instytutów naukowo-badawczych, ośrodków badawczo rozwojowych, biur projektowych, organizacji gospodarczych, banków, przedsiębiorstw, instytucji państwowych, samorządowych i prywatnych, placówek edukacyjnych i kulturalnych, przedstawicieli policji, wojska i straży pożarnej, przedstawicieli prasy, radia i telewizji.

W związku z inauguracją roku akademickiego adresy okolicznościowe nadesłali m.in.:

prof. Edmund WITTBRODT - Minister Edukacji Narodowej,

prof. Andrzej WISZNIEWSKI - Minister Nauki, Przewodniczący KBN,

JE Ks. Arcybiskup dr Damian ZIMOŃ - Metropolita Katowicki,
 oraz rektorzy wielu uczelni, prezesi i dyrektorzy różnych instytucji.

Po powitaniu Gości zebrani uczcili chwilą ciszy pamięć zmarłych w r.ak. 2000/2001 pracowników Uczelni. W minionym roku pożegnali nas na zawsze:

dr inż. Barbara BĄKOWSKA

prof. Kazimierz CHMURA

dr inż. Joachim CZABANKA

doc. Remigiusz ÓWIK

dr inż. Zygmunt DAWID

Ewelina HORNIK

prof. Zbigniew JASICKI

Irena KINA

prof. Włodzimierz KISIELOW

prof. Władysław MRÓZ

prof. Marian PALEJ

mgr art. plastyk Kazimierz PAPROCKI

Krystyna RUTKOWSKA

mgr inż. Henryk SZEPE

doc. Jan WALICHIEWICZ

dr Kazimierz WOŹNICZAK

Następnie JM Rektor B. POCHOPIEŃ wygłosił przemówienie inauguracyjne. W częs-

ci początkowej przemówienia JM Rektor - zauważając, że rozpoczynający się rok akademicki będzie 12. rokiem Jego nieprzerwanego udziału we władzach rektorskich i ostatnim rokiem dwukadencyjnej sześcioletniej działalności jako Rektora - złożył podziękowanie całej wspólnocie akademickiej za okazywaną pomoc, życzliwość oraz współdziałanie w rozwoju Uczelni. Równocześnie zapewnił, że dołoży wszelkich starań aby nadal tę służbę pełnić jak najrzetelniej, dla pomyślnego rozwoju Politechniki Śląskiej i dobra jej społeczności akademickiej, a także regionu i kraju. Nawiązując do ostatnich lat, w których podjęto trudne zadania związane z unowocześnieniem państwa, by zapewnić mu należne miejsce w Europie i świecie, zwrócił uwagę na skutki kilkudziesięcioletnich zaniedbań powodujących tak bolesną dla społeczeństwa drogę zmian. Zwrócił uwagę jakie możliwości stworzyła przeprowadzona reforma administracyjna kraju władzom samorządowym w zakresie możliwości kreowania polityki regionalnej oraz na znaczenie opracowania "Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000-2015". Następnie scharakteryzował działalność dydaktyczną, naukowo-badawczą, organizacyjną, współpracę z zagranicą oraz działalność kulturalną i sportową prowadzoną w poprzednim roku akademickim. W części refleksyjnej swojego przemówienia Rektor B. Pochopień odniósł się do treści przemówienia Ojca Świętego Jana Pawła II podczas spotkania w dniu 30 sierpnia br. w Castel Gandolfo z Rektorami zrzeszonymi w Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, w którym również uczestniczył, akcentując

m.in.: dialog pomiędzy światem nauki i wiary, lęk człowieka przed owocami pracy jego rąk, umysłu i dążeń woli, służebność nauki, szacunek do prawdy, autonomię nauki i jej ograniczenia, rolę uczelni jako miejsca kształtowania prawego sumienia, niezdrową rywalizację w badaniach.

Zwrócił również uwagę na znaczenie prawdy i prawdomówności stanowiących fundament zdrowego ładu społecznego, cytując fragment przemówienia Ojca Świętego wygłoszonego w Olsztynie 6 czerwca 1991 r.: (...) "Całe ludzkie postępowanie poddane jest wymogom prawdy. Prawda jest dobrem, a kłamstwo, fałsz, zakłamanie jest złem (...) W odnowionej Polsce (...) została przywrócona "wolność mowy" (...) Niewiele daje wolność mówienia, jeżeli słowo wypowiedzane nie jest wolne. Jeśli jest spętane egocentryzmem, kłamstwem, podstępem (...) Niewielki będzie pożytek z mówienia i pisania, jeżeli słowo będzie używane nie po to, aby szukać prawdy, wyrażać prawdę i dzielić się nią, ale tylko po to, by zwyciężać w dyskusji i obronić swoje - może właśnie błędne - stanowisko (...) Istnieje przeto wielka potrzeba odkłamania naszego życia w różnych zakresach. Trzeba przywrócić niezastąpione niczym miejsce cnoty prawdomówności. Trzeba, by ona kształtowała życie rodzin, środowisk, społeczeństwa, środków przekazu, kultury, polityki i ekonomii".

To tak wciąż aktualne - podsumował JM Rektor. W części końcowej przemówienia Rektor skierował życzenia pod adresem studentów i pracowników oraz podziękował wszystkim tym, którzy współpracują z Uczelnią lub wspomagają jej rozwój.

Na zakończenie powiedział: "Kolejny rok akademicki, mimo trudności i niedostatków, z którymi przyjdzie nam wspólnie się zmierzyć, inaugurujemy dobrze przygotowani. Jestem przekonany, że każdy z nas, niezależnie od posiadanego tytułu, stopnia i zajmowanego stanowiska - jeśli tylko zechce - może i powinien wnieść swój własny wkład w pomnażanie dobra wspólnego nie tylko w ramach naszej społeczności akademickiej. Pełni nadziei i optymizmu miejmy odwagę podjąć trud każdego dnia w nowym roku akademickim".

Wypowiadając słowa - QUOD FELIX FAUSTUM FORTUNA - TUMQUE SIT i uderzając trzykrotnie berłem w stolik, JM Rektor otworzył rok akademicki 2001/2002.

Po wystąpieniu JM Rektora odbyła się immatrykulacja kandydatów na studentów I roku. Immatrykulację poprowadził Prorektor ds. Dydaktyki - prof. Wojciech ZIELIŃSKI.

Do immatrykulacji przystąpili przedstawiciele wszystkich kierunków studiów, którzy na egzaminie wstępnym uzyskali najwyższą punktację. 25-osobową grupę immatrykulowanych stanowili: Artur LESZCZYŃSKI
Arkadiusz KOTNIS

Paweł GUBRYNOWICZ
Tomasz ŚWIEBODA
Adam ADAMUS
Łukasz KORBAN
Agnieszka SPYCHALSKA
Sylvia REHLICH
Adam GAŚSIOR
Marta MAŁY
Joanna WOLAKOWSKA
Anna PIOTROWSKA
Urszula CIEŚLIK
Agnieszka DYBOWSKA
Małgorzata SEGET
Małgorzata MIŁASZEWSKA
Katarzyna JANUSZ
Anna FOLCIK
Aleksander JASKÓLSKI
Daniel BUKOWIEC
Jacek SKRZYŃKOWSKI
Tomasz MAJKA
Tomasz RAWSKI
Paweł RERAK
Jakub MADEJCZYK

Po ślubowaniu aktu immatrykulacji dokonał JM Rektor, po czym studenci otrzymali z rąk Prorektora W. Zielińskiego indeksy.

Następnie JM Rektor wręczył odznaki "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej", w uznaniu zasług dla rozwoju naszej Uczelni. Odznaki wręczono:

Miastu Katowice,
Akademickiemu Zespołowi Muzycznemu Politechniki Śląskiej,
Romanowi URBAŃCZYKOWI - Prezydentowi Miasta Zabrze,

Józefowi MAKOSZOWI - b. Prezydentowi Miasta Rybnik,
 Michałowi ŚMIGIELSKIEMU - Prezesowi Fundacji EKOTERM-SILESIA,
 Adamowi FUDALEMU - Prezydentowi Miasta Rybnik,
 Zygmuntowi FRANKIEWICZOWI - Prezydentowi Miasta Gliwice,

Piotrowi USZOKOWI - Prezydentowi Miasta Katowice,

Tadeuszowi SOPICKIEMU - b. Prezesowi Elektrowni "Rybnik",

Andrzejowi ŻYLAKOWI - Prezesowi Zarządu Izby Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego.

Wraz z odznakami wyróżnieni otrzymali legitymacje lub dyplomy przyznania. Dyplomy wprowadzono w tym roku po raz pierwszy i dlatego postanowiono je wręczyć również tym instytucjom, które w latach poprzednich otrzymały odznakę "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej". Dyplomy przyznania wręczono przedstawicielom:

Miasta Gliwice,

Miasta Rybnik,

Miasta Zabrze,

Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej,

Akademickiego Zespołu Tańca Politechniki Śląskiej "Dąbrowiaczy".

W związku z zakończeniem zatrudnienia w Uczelni w r.ak. 2000/2001, pożegnano 43 pracowników, którzy przeszli na emeryturę. Grupę tę stanowili:

prof. Jerzy ANTONIAK

dr inż. Zdzisław BULSKI

mgr Herbert CIEPŁY

mgr Halina CZERNECKA-MISZTAŁ

mgr Beata CZOLKA

Rita DAJOS

Maria DROZDOWICZ

Teresa GAWKOWSKA

Maria GRZECHNIK

prof. Andrzej GRZYWAK

Eulalia JAROSZ

Jadwiga JAWORSKA

prof. Stanisław JURA

Stanisław KANIA

mgr inż. Marek KOBIELA

Kazimiera KOMENDA

mgr Rudolf KOPIEC

Małgorzata KOZIOŁEK

Ewelina KRANZ

Halina KRUK

mgr Aleksander KRZYSZTAŁOWICZ

Ewa KURPAS

prof. Karol MACHEJ

dr inż. Jerzy MAJNUSZ

Elżbieta MIZIELSKA

Klara OLECHOWSKA

prof. Jan ORLACZ

Janina QUENARD

dr inż. Eligiusz PASECKI

Emilia PAWLICA

dr inż. Łucja PĘCIAK

dr inż. Jacek PIECZYRAK

Krystyna PROKOPOWICZ

Helena REWUCKA

Ernest STRZELCZYK

Czesława SZKIEL

dr inż. Teresa SZADKOWSKA

Stefania WAWRZYNEK

Janina WIDERA

Janina WILCZYŃSKA

Maria WOJCIECHOWSKA

mgr inż. Karol WOLSKI

Zofia ZACHARCZUK

dr inż. Ewa ZIELIŃSKA

Żegnając wymienionych, wieloletnich pracowników Uczelni, JM Rektor powiedział:

"Droży Państwo, pozwólcie, że w imieniu Senatu, całej społeczności akademickiej i swoim własnym złożę Państwu najserdeczniejsze podziękowania za wieloletnią pracę wraz z życzeniami dobrego zdrowia i długich lat życia. Dzisiaj pragniemy dać wyraz naszej głębokiej wdzięczności za wieloletnią, pełną zaangażowania pracę dla dobra wspólnego Uczelni i jej społeczności akademickiej.

Wierzę, że słowa te będą dla Państwa wyrazem naszego szacunku i uznania, jakim Was darzymy.

Składając wyrazy głębokiego uszanowania życzę jednocześnie satysfakcji z osiągniętych rezultatów oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym."

Minister Edukacji Narodowej przyznał na r.ak. 2001/2002 stypendia naukowe dla 15 studentów Politechniki Śląskiej. Wyso-

kość miesięcznego stypendium wynosi 850 zł. Stypendia te, przyznane na okres 10 miesięcy, otrzymali:

Sebastian ARABASZ (RMF)
Aleksandra DOBRZYŃSKA (ROZ)
Tomasz KRAWCZYK (RCh)
Bożena PIĄTEK (RMF)
Tadeusz PIETRASZEK (RAu)
Katarzyna PIÓRKOWSKA (ROZ)
Anna POLAKOWSKA (RMF)
Anna PRANDZIOCH (RM)
Sebastian RZYDZIK (RMT)
Antoni SKROBOL (RMT)
Ireneusz SZCZEŚNIAK (RAu)
Jacek WIŚNIEWSKI (RIE)
Anna WŁODARCZYK (RAR)

Grzegorz ZIELIŃSKI (RAu)
Adam ZIELONKA (RMF)

Jak co roku wręczono również Medale Omnium Studiosorum Optimo (najlepszeemu spośród absolwentów). Medal ten wraz z dyplomem przyznania otrzymali:

mgr inż. Nikodem KUŹNIK - absolwent Wydziału Chemicznego,
mgr inż. Marcin LISZKA - absolwent Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki,
mgr inż. Rafał MANIARA - absolwent Wydziału Mechanicznego Technologicznego,
mgr inż. Gabriela NOWOSIELSKA - absolwentka Wydziału Organizacji i Zarządzania.
Zgodnie z zasadami przyznawania nagród i wyróżnień studentom Politechniki Śląskiej, absolwentom, którym przyznano "Medal" - JM Rektor przyznał nagrodę I stopnia, która stanowi dwukrotne najniższe wynagrodzenie zasadnicze asystenta i wynosi 2320 zł.

Pozostałym najlepszym absolwentom wydziałów, wytypowanym przez Dziekanów - JM Rektor przyznał nagrodę II stopnia w wysokości 1740 zł. Nagrodę II stopnia otrzymali:

mgr inż. Dariusz KIJOWSKI - absolwent Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu,
mgr inż. Edyta MAĆKOWSKA - absolwentka Wydziału Budownictwa,
mgr inż. Adam MAROSZEK - absolwent Wydziału Architektury,
mgr inż. Błażej MIECZYŚLAW - absolwent Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki,
mgr inż. Daniel PUKOWIEC - absolwent Wydziału Górnictwa i Geologii,
mgr inż. Fryderyk SIEWIEC - absolwent Wydziału Elektrycznego,
mgr inż. Adam WORYNA - absolwent Wydziału Matematyczno-Fizycznego.

Nagrodzonym absolwentom JM Rektor życzył wielu osiągnięć i satysfakcji w pracy zawodowej i w życiu osobistym. Jednocześnie poinformował, że pan mgr inż. Nikodem KUŹNIK uzyskał jednorazowe stypendium w wysokości 2000 zł ufundowane przez Kapitułę Funduszu im. Jana Binkiewicza dla najlepszego studenta Wydziału Chemicznego.

Z okazji inauguracji Prezydent RP przyznał 45 pracownikom Uczelni odznaczenia państwowe, tj. Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski OOP, Krzyże Kawalerskie OOP oraz Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi.

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał:

prof. Stanisław JURA

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał:

prof. Jan CHOJCAN

Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali:

prof. Jan KOSMOL
dr inż. Krzysztof NAŁĘCKI

Odznaczenia te wręczył Premier RP Jerzy BUZEK w towarzystwie Wojewody Śląskiego Wilibalda WINKLERA. Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi zostały wręczone 16 października w Sali Senatu.

Prorektor ds. Nauki prof. Remigiusz SOSNOWSKI, prowadzący tę część uroczystości, poinformował ponadto, że na 47 Krajowym Zjeździe Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa prof. Józef BENDKOWSKI, Dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania został uhonorowany za wybitny dorobek naukowy w zakresie organizacji i zarządzania Medalem im. Karola Adamieckiego, dr inż. Jan BRZÓSKA - Złotym Krzyżem Zasługi, a dr inż. Krzysztof PAŁUCHA - Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Również na 44 Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Chemicznego i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego prof. Marian TANIEWSKI został uhonorowany Medalem im. Ignacego Mościckiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie technologii chemicznej.

Najwyższym odznaczeniem resortowym - Medalem Edukacji Narodowej wyróżniono 31 pracowników. Dekoracji dokonali Premier J. BUZEK i Wojewoda W. WINKLER. Medal Edukacji Narodowej otrzymali: prof. Andrzej AJDUKIEWICZ

prof. Jerzy ANTONIAK
prof. Leszek DOBRZAŃSKI
prof. Marian DOLIPSKI
prof. Jerzy DZIUBIŃSKI
prof. Ryszard GRYBOŚ
prof. Maciej GRYZMAŃSKI
prof. Bogusław GRZESIK
prof. Radosław GRZYMKOWSKI
prof. Andrzej GRZYWAK
prof. Edward HRYNKIEWICZ
dr Halina JONDRO
dr inż. Lucjan KARWAN
dr Stanisław KOCHOWSKI
dr inż. Eugeniusz KOSEK
prof. Stanisław KOZIELSKI
prof. Stanisław MAJEWSKI
dr inż. Henryk MAŁYSIAK
prof. Jan PALARSKI
prof. Józef PARCHAŃSKI
prof. Krystian PROBIERZ
prof. Jacek RADZIEWICZ-WINNICKI
prof. Jerzy SUWIŃSKI
prof. Zenon SZCZEPANIAK
prof. Danuta SZEWIECZEK
prof. Dagmara TEJSZERSKA
prof. Jerzy TOMECZEK
prof. Ryszard WILK
prof. Jerzy WITECZEK

prof. Jan ZAWADIAK
mgr Władysław ZIELIŃSKI (emeryt)

Następnie odbyło się wręczenie Nagród Ministra Edukacji Narodowej. Za działalność w roku 2000 Minister przyznał 3 nagrody, w tym jedną indywidualną.

Nagrodę indywidualną otrzymał prof. Andrzej KLIMPEL za książkę pt. "Napawanie i natryskiwanie cieplne - technologie" i podręcznik pt. "Spawanie i zgrzewanie tworzyw termoplastycznych".

Nagrody zespołowe otrzymali:

1. Zespół w składzie: dr inż. Halina KAMIONKA-MIKUŁA, dr inż. Henryk MAŁYSIAK,

prof. Bolesław POCHOPIEŃ - za podręcznik pt. "Układy cyfrowe - teoria i przykłady"

2. Zespół w składzie: prof. Ernest CZOGAŁA (pośmiertnie), prof. Jacek ŁĘSKI - za książkę pt. "Fuzzy and Neuro-Fuzzy Intelligent Systems".

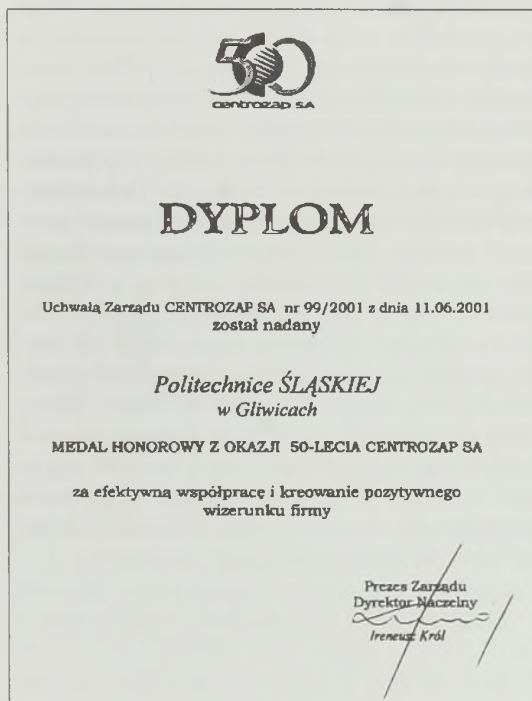
Nagrody wręczyli Premier RP i Wojewoda Śląski.

Prorektor R. SOSNOWSKI poinformował następnie, że w maju br. prof. Józef BENDKOWSKI otrzymał nagrodę zespołową Ministra Edu-

Następnie głos zabrał Premier Jerzy BUZEK (wystąpienie publikujemy niżej).

Magnificencjo, Panie Rektorze, Wysoki Senacie, Magnificencje Rektorzy Wyższych Polskich Uczelni, Ekszelencje, Przedstawiciele Duchowieństwa, Parlamentu, Samorządów, Szanowni Państwo, Panie i Panowie Profesorowie, Drodzy Przyjaciele, Droga Młodzieży, a szczególnie Wy z pierwszego roku studiów, właśnie po immatrykulacji.

To dla mnie niezwykle moment, jestem po raz kolejny na inauguracji roku akademickiego w Politechnice Śląskiej, a w tym roku jestem na drugiej inauguracji. Ta pierwsza, na której byłem to Uniwersytet Jagielloński, w jakiś sposób macierz wszystkich polskich wyższych uczelni. Wszyscy się czujemy poniekąd z tamtego Uniwersytetu powstałego przed kilkuset laty, który rozsławił imię Polski przez wszystkie minione stulecia, ale druga rzecz oczywista, najważniejsza dla mnie Polska Wyższa Uczelnia mieści się tutaj w Gliwicach. To jest Wyższa Uczelnia, która przez dziesięciolecia kształci tutaj na śląskiej ziemi wspaniałych ludzi, ze Śląska i innych części naszego kraju, którzy nie tylko wyuczyli się tutaj zawodów, ale także zdobyli wysoką kulturę techniczną, umiejętność kreatywnego myślenia; zapewne większość z nich przywiązała się do pracy dla Śląska, do pracy dla Polski, nawet jak pochodzą z różnych stron naszego kraju. Jestem przekonany, że te wartości wyniosą następne pokolenia studentów, tych którzy studiują w naszej Wyższej Uczelni - może dla Was młodzi ludzie należą się dzisiaj słowa szczególne. Rozpoczynacie swój pobyt na uczelni. Wszyscy my tutaj obecni byliśmy kiedyś na Uczelni; z tym wiążą się nasze najmilsze i najwspanialsze wspomnienia, ale także wspomnienie z tego, co wynieśliśmy z tych pięciu, sześciu lat pobytu w pobliżu ludzi, którzy przekazywali nam nie tylko wiedzę, ale także coś co wydaje się cenniejsze w życiu: sposób myślenia o świecie, a także przekazali nam szacunek do wartości, do wartości które należy bronić i które należy budować, a które wraz z koncepcją urzeczywistnienia stanowią fundament naszej cywilizacji. Mówię o tym do Was dlatego, że wszyscy jesteśmy pod wrażeniem tego, że właśnie nasza cywilizacja, a więc świat wartości i sposób w jaki w te wartości wierzymy, i w jaki je budujemy w naszym życiu, zostały ostatnio zaatakowane. Do Was będzie należało przezwyciężenie na długie dziesięciolecie czy stulecie tego zagrożenia. Nam nie udało się tego dokonać w minionych dziesięcioleciach, mimo że zabiegaliśmy o pokój, zabiegaliśmy o równowagę, widać z tego, że za-

kacji Narodowej, za udział w opracowaniu projektów wymagań programowych dla studiów magisterskich i inżynierskich dla kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji.

W imieniu Prezesa Zarządu i Dyrektora Naczelnego CENTROZAP SA, Ireneusza KRÓLA wystąpił dr Bolesław ŁONAK, który wręczył JM Rektorowi przyznany dla Uczelni Medal Honorowy z okazji 50-lecia firmy za efektywną współpracę i kreowanie pozytywnego wizerunku firmy.

grożenia rodzą się zawsze w sposób dla nas nie całkiem czytelny i bardzo subtelny. Zawsze musimy być na nie wyczuleni, zawsze musimy o nich myśleć, to dzisiaj nasze największe wyzwanie. Ale na pewno to wyzwanie związane jest także z egzystencją i działalnością wyższych uczelni - wszystkich. Bo to właśnie na wyższych uczelniach na całym świecie, także w Polsce, także w Politechnice Śląskiej w Gliwicach wypracowujemy sposoby działania, myślenia, myślenia o przyszłości, naszej wspólnej - takie, które mogłyby przewyżczać zło, które nam zawsze zagraża. Jeśli więc, chciałbym do Państwa powiedzieć dzisiaj parę słów, to może w takiej atmosferze, w której czuję się jak u siebie w domu, można powiedzieć, że jest to powrót z podróży. A komuż, jak nie domownikom należy się relacja z tej podróży, relacja prawdziwa, relacja taka, z której oni sami mogliby wyczytać najwięcej, bo przecież właśnie realnie tutaj w rodzinnym domu spotykamy przyjazne twarze, poważne zainteresowanie, zawsze i nasze spojrzenie staje się czystym i nie zmaconym. A więc jak wygląda dzisiaj Polska - nasza Ojczyzna? Jak wygląda Śląsk, do którego wszyscy tak bardzo jesteśmy przywiązani? Nasz kraj cieszy się wielkim, zasłużonym od dziesięcioleci i od stuleci zasłużonym uznaniem międzynarodowym. Jesteśmy silnym ogniwem najsilniejszego na świecie bloku obronnego, to nasza duma, ale i też bardzo konkretny i wyraźny pożytek, to nasze zobowiązania, ale także wielka szansa. Jesteśmy wysoko cenieni w Europie. Właśnie stamtąd wracam. Przed kilku dniami uzyskaliście zapewnienia, że to Polska właśnie zadecyduje o rozsze-

zeniu Unii Europejskiej, że to w naszym ręku jest klucz do rozwiązania wielu problemów europejskich. Bo teraz musimy być szczególnie blisko siebie, musimy się integrować (...).

Tak się składa, że początek roku akademickiego zbiega się z zakończeniem mojej służby na stanowisku premiera rządu. Były to lata ważne i dobre dla szkolnictwa wyższego w Polsce. Powstały 4 nowe uniwersytety i cała sieć państwowych wyższych szkół zawodowych, które pozwalają zdobyć wykształcenie młodzieży spoza wielkich miast, dalej rozwijają się ambitne uczelnie prywatne. Także reformę szkolnictwa średniego rozpoczęliśmy z myślą o lepszym przygotowaniu do studiów całej młodzieży. Przygotowana jest nowa ustawa o szkolnictwie wyższym, a uchwalona przez Sejm nowelizacja rozpoczyna proces poprawy sytuacji materialnej szkół wyższych. Na tych fundamentach będą budować następane rządy.

Reforma edukacji wydaje się reformą odległą od szkoły wyższej, a w gruncie rzeczy jest to rzecz dla szkoły wyższej kluczowa, bo widzieliśmy i podkreślaliśmy wielokrotnie, że istnieje brak korelacji programów kształcenia młodych ludzi, tych w szkole podstawowej i średniej, do zmieniającego się rynku pracy. Istnieją problemy finansowe oświaty, tradycyjne już długi, przypomnijcie sobie Państwo i porównajcie, że teraz udaje nam się przewyżczyć ten mankament. Wreszcie zepchnięcie zawodu nauczyciela, zdegradowanie stało u podstaw stworzenia karty nauczyciela. Stworzyliśmy reguły, które pozwalają zwiększyć dostęp do dobrej edukacji dla najmłodszych naszych obywateli, podnosić poziom, jakość edukacji, także po to, aby sito nie gubiło diamentów, nigdzie w Polsce, nawet w najmniejszych miejscowościach. Reforma edukacji - to dobra wiadomość dla każdej polskiej wyższej uczelni, także dla Politechniki Śląskiej. Dzięki temu młodzi ludzie, którzy będą przychodzili na wyższe polskie uczelnie będą lepiej przygotowani, nie tylko pod względem zdobytej wiedzy, ale przede wszystkim, przygotowani do umiejętnego jej wykorzystania, do twórczej pracy i twórczego myślenia (...).

Oto jeden z pierwszych egzemplarzy "Raportu o stanie państwa i działaniach rządu w latach 1997-2001" - skoro mam składać raport - to Panu Rektorowi w pierwszej kolejności go ofiaruję.

Życzę wszystkim Państwu wielu sukcesów, wielu udanych dni, lat, dziesięcioleci, dla Politechniki Śląskiej, dla całego Śląska. Wszystkiego najlepszego.

Premier J. Buzek przekazał następnie JM Rektorowi jeden z pierwszych egzemplarzy "Raportu o stanie państwa i działaniach rządu w latach 1997-2001".

Wykład inauguracyjny pt. "Nowoczesne konstrukcje żelbetowe i sprężone" wygłosił

prof. Andrzej AJDUKIEWICZ z Wydziału Budownictwa.

Uroczystość zakończył "Gaudeamus igitur" w wykonaniu Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej i Akademickiego Zespołu Muzycznego Politechniki Śląskiej. W oprawie artystycznej uroczystości uczestniczyli również członkowie Akademickiego Zespołu Tańca Politechniki Śląskiej "Dąbrowiaczy".

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

Edmund WITTERRODT

Droga Społeczności Akademicka

Rozpoczynamy kolejny rok akademicki. Całą społeczność akademicką czeka podjęcie zadań przekazywania i zdobywania wiedzy, zgłębianie nowych jej obszarów.

Wyrażam przekonanie, iż dobytecznym dokonaniem Uczelni, jej udział w rozwoju nauki i technicznej wytworzonego potencjału oczekiwane skutki wymierzonych efektów dydaktycznej i naukowej działalności. Efektów, które przyczynią się do dalszego umocnienia Uczelni i przyniosą osobistą satysfakcję jej pracownikom i studentom.

Zwracając się do pracowników Uczelni pragnę poinformować, że w najbliższych dniach rozpocznie się wdrażanie i wdrożenie projektu, przewidzianego na 3 lata, poprawy poziomu wynagrodzeń pracowników szkolnictwa wyższego. Jestem przekonany, że długo oczekiwane podniesienie wynagrodzeń zostanie przyjęte z satysfakcją przez pracowników Uczelni. Nowy system wynagrodzeń służyć będzie wyrażeniu i zaspokojeniu oraz tworzeniu warunków do dalszego rozwoju Uczelni i jej rozwoju, a także umożliwi będzie zajęcie do zarządzania szkolnych misyjnych obywateli oraz będzie do zdobywania kolejnych stopni naukowych.

W tym dniu i w tym dniu zwracam się do studentów, zwłaszcza tych którzy po raz pierwszy wstąpił w szeregi Uczelni, życząc jak najlepszych wyników w nauce i współpracy z obranymi kierownikami studiów. Nauczycielom akademickim dostrzegajcie za dobyteczną pracę i zwracając uwagę na realizację ambitnych celów naukowych i dydaktycznych.

Zyczą nam wszystkim, aby rozpoczynający się rok akademicki był ułaskawionym spotkaniem i pomysłowością dla naszego Kraju i całej społeczności akademickiej Uczelni.

Z wyrazami szacunku i powołania

Warszawa, 1 października 2001 r.

Minister Nauki
Przemysłu i
Komunikacji
Andrzej Wielecki

Warszawa, wrzesień/październik 2001 r.

Jego Magnificencja Rektor
Prof. Bolesław Pochopiń
Politechnika Śląska
Gliwice

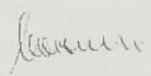
*Magnificencjo,
Koleżanki i Koleżdy, Nauczyciele Akademicy i Studenci,*

Dzisiaj tradycyjnym aktem Inauguracji rozpoczyna nowy rok akademicki. Będzie to pierwszy pełny rok nauki w XXI stuleciu i ma to szczególne symboliczne znaczenie. Będzie to stulecie, w które wkręciliśmy, może już powszechnie przypominana nazwą epoki, w której gospodarka i życie społeczne będą oparte na wiedzy. Na tej wiedzy, którą wspólnie budujemy, tworzymy i zdobywamy, a która będzie kluczem do sukcesu naszego kraju w globalizującym się świecie.

Ja dostrzegam, że nadchodzący rok nie będzie łatwy. Popyt, za nieprawdopodobnie szybkim rozwojem wiedzy, nadrobienie zaległości w stosunku do krajów bardziej od naszego rozwiniętych to wyzwania, którym nie łatwo będzie sprostać. Będzie to tym trudniejsze, że realm ekonomiczne i powszechnie znane trudności budżetowe nie oszczędzą ani sfery nauczania, ani nauki. Ale jeśli chcemy, by w możliwie najkrótszym czasie te ograniczenia można było zaliczyć do przeszłości, to mimo wszystko i wbrew wszystkim musimy złożyć się na ogromny wysiłek i uparcie iść do przodu. Mój wielki optymizm, że słowa, iż od tego zależy przyszłość Polski, wcale nie są pompatycznym zwrotem.

Droży Przyjaciele, ten list rozpoczynający Rok Akademicki jest też zapewne listem kończącym moją pracę w charakterze ministra nauki w Rządzie III Rzeczypospolitej. Chciałbym zatem podziękować Wam wszystkim za cztery lata współpracy, którą bardzo sobie cenię. Chciałbym powiedzieć Wam „do zobaczenia”, bowiem powracam do Waszego grona jako profesor Politechniki Wrocławskiej. A Wam - i sobie także - życzę osiągnięcia i osiągnięć, która nieodmiennie związana jest z poczuciem dobrze wykonywanej pracy.

Z wyrazami szacunku i przyjaźni

W dniu inauguracji przez Aulę Główną można było zwiedzić wystawę "Studenci Wydziału Architektury Politechnice", będącą pokłosiem prac dyplomowych zrealizowanych pod kierunkiem prof. Niny JUZY, Dziekana Wydziału Architektury.

DAMIAN ZIMON
ARCYBISKUP METROPOLITA
KATOWICKI

Szanowny
Pan prof. dr hab. inż. **BOLESŁAW POCHOPIŃ**
Rektor Politechniki Śląskiej
w Gliwicach

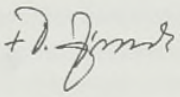
Na ręce Pana Rektora wszystkim pracownikom naukowym, studentom oraz uczestnikom Uroczystej Inauguracji Nowego Roku Akademickiego 2001/2002 przesyłam najlepsze życzenia oraz słowa pozdrowienia. Nie mogę osobiście przybyć gdyż w tym czasie przebywam w Rzymie.

Niech czas Nowego Roku Akademickiego będzie dla was czasem pogłębiania wiedzy, poszukiwania mądrości oraz kształtowania dojrzałego człowieczeństwa.

Zyczą by wysiłki Pana Rektora i Profesorów przynosiły obfite owoce w życiu młodych ludzi.

Na trud pracy naukowej i dydaktycznej z serca udzielam wszystkim pasterskiego błogosławieństwa.

Szczęść Boże!

• Damian Zimon

Katowice, dnia 5.10.2001r.

Z okazji rozpoczęcia nowego roku akademickiego, wieczorem 8 października w Katedrze p.w. Św. Piotra i Pawła w Gliwicach została odprawiona msza św. koncelebrowana w in-

tencji pracowników i studentów, której przewodniczył i homilię wygłosił JE Ks. Biskup Jan WIECZOREK.

Zdjęcia z inauguracji: W. Kalinowski

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO W "ZESPOLE SZKÓŁ WYŻSZYCH" W RYBNIKU

We wtorek 23 października br. w Rybniku odbyła się pierwsza inauguracja roku akademickiego w ramach umownej struktury nazwanej "Zespołem Szkół Wyższych", w skład której wchodzi Centrum Kształcenia Inżynierów Politechniki Śląskiej oraz Ośrodek Działalności Dydaktycznej Uniwersytetu Śląskiego.

Dla Centrum Kształcenia Inżynierów była to już 39. inauguracja roku akademickiego. Przed uroczystością inauguracyjną Metropolita Katowicki Ks. Arcybiskup Damian ZIMON dokonał poświęcenia budynku ośrodka przekazanego dla potrzeb Uniwersytetu Śląskiego oraz budynku Laboratorium Nowoczesnych Technologii Przemysłowych przekazanego Politechnice Śląskiej.

Rektor Politechniki Śląskiej prof. B. POCHOPIEŃ powitał przybyłych na uroczystości: przedstawicieli immatrykulowanych kandydatów na studentów I roku, przedstawicieli uczelni śląskich, starostów, prezydentów, burmistrzów, wójtów gmin subregionu zachodniego, sponsorów, mecenasów i przyjaciół Zespołu Szkół Wyższych, przedstawicieli prasy, radia i telewizji. Wśród przybyłych gości byli m.in.:

- Marszałek Województwa Śląskiego Jan OLBRYCHT,
- były Wojewoda Śląski i były Rektor Politechniki Śląskiej prof. Wilibald WINKLER,

- Starosta Rybnika Damian MROWIEC,
- Prezydent Miasta Rybnik Adam FUDALI,
- Przewodniczący Rady Miasta Rybnik i Prezes Fundacji EKOTERM-SILESIA Michał ŚMIGIELSKI,
- Przewodniczący Rady Fundacji EKOTERM-SILESIA i były Prezes Zarządu Elektrowni Rybnik Tadeusz SOPICKI,
- Członek Zarządu Elektrowni "Rybnik", Dyrektor Bogusław BIEGESZ,
- Ks. Dziekan Franciszek SKÓRKIEWICZ.

W przemówieniu inauguracyjnym Rektor prof. B. POCHOPIEŃ powiedział m.in.:

W Politechnice Śląskiej, którą od roku 1996 mam zaszczyt kierować, zainaugurowaliśmy w tym roku 57. rok akademicki.

W bieżącym roku akademickim na 27 kierunkach studiów i 2 makrokierunkach prowadzonych na 11 wydziałach studiować będzie blisko 32000 studentów, w tym ponad 23000 na studiach dziennych i 8000 na studiach wieczorowych. W trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia nie prowadzimy studiów zaocznych, uznając je jako nieefektywne kształcenie na kierunkach technicznych. Prowadzimy ponadto studia podyplomowe, doktorantki i inne formy kształcenia. W odniesieniu do

roku 1991 liczba studentów wzrosła w Politechnice Śląskiej 4-krotnie, a od roku 1996 ponad 2-krotnie. Liczba studentów przyjętych w tym roku na I rok studiów wyniosła 9000 co odpowiada liczbie wszystkich studentów studiujących w Politechnice Śląskiej przed 10-ciu laty. Wraz ze wzrostem liczby studentów i podniesieniem sprawności studiów wzrasta liczba absolwentów. W roku 1996 liczba absolwentów wyniosła 1531 osób, a w roku ubiegłym już 3553 osób. Realizując

rozwoj Politechniki Śląskiej jako uczelni wielokampusowej, przybliżając miejsce studiowania do miejsca zamieszkania studenta, prowadzimy kształcenie w Gliwicach, Katowicach, Zabrze, Rybniku, Bytomiu, Dąbrowie Górniczej, Żorach, Tychach oraz kształcenie integracyjne ze studentami niepełnosprawnymi w Tarnowskich Górach-Reptach. (...) Dzisiaj Politechnika Śląska wraz z Uniwersytetem Śląskim przeżywa pierwszą inaugurację roku akademickiego w ramach umownej struktury nazwanej Zespołem Szkół Wyższych w Rybniku, w skład którego wchodzi pozawydziałowa jednostka or-

ganizacyjna Politechniki Śląskiej zlokalizowana w Rybniku o nazwie Centrum Kształcenia Inżynierów, dla którego jest to już 39. inauguracja roku akademickiego. Centrum Kształcenia Inżynierów Politechniki Śląskiej będzie w przyszłym roku obchodziło 40-lecie swej działalności. Geneza Ośrodka związana była głównie z potrzebami kadrowymi rozwijającego się intensywnie Rybnickiego Okręgu Węglowego. To właśnie te potrzeby stały się impulsem do podjęcia starań o powołanie ośrodka akademickiego w Rybniku. Politechnika Śląska ze zrozumieniem podeszła do tej inicjatywy. W konsekwencji tych starań powołany został w Rybniku Ośrodek Stacjonarno-Zaoczny Politechniki Śląskiej, w ramach którego działalność dydaktyczną w systemie studiów wieczorowych rozpoczęły Wydziały: Górniczy, Mechaniczno-Technologiczny, Elektryczny - a więc Wydziały, które przede wszystkim mogły przygotować kadry potrzebne górnictwu.

Różne były fazy rozwoju Ośrodka - były okresy pomyślne, były też okresy stagnacji. Od roku 1994 Ośrodek Rybnicki Politechniki Śląskiej działa jako Centrum Kształcenia Inżynierów, prowadząc zajęcia dydaktyczne w ramach studiów inżynierskich dziennych i wieczorowych, magisterskich studiów uzupełniających i podyplomowych. Wdrażanie nowej struktury organizacyjnej, zależność Centrum od Rektora i związane z tym poczucie stabilizacji zaowocowało znaczącym rozwojem CKI. Dyrektorem CKI jest pan doc. dr inż. Szczepan WYRA związany z tym ośrodkiem od początku jego istnienia. Obecnie w Centrum prowadzi działalność 7 wydziałów Politechniki Śląskiej:

- Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki na kierunkach: Automatyka i Robotyka, Elektronika i Telekomunikacja, Informatyka;
- Wydział Budownictwa na kierunku Budownictwo;
- Wydział Elektryczny na kierunku Elektrotechnika;
- Wydział Górnictwa i Geologii na kierunku Górnictwo i Geologia;
- Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki na kierunku Inżynieria i Ochrona Środowiska;
- Wydział Mechaniczny Technologiczny na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn;
- Wydział Organizacji i Zarządzania na kierunku Zarządzanie i Marketing.

(...) Znacząco wzrosła w Centrum liczba studentów. Obecnie studiuje - na różnych rodzajach studiów - prawie 2700 studentów, w tym 1130 których przyjęto na I rok studiów. Rozbudowie uległa baza dydaktyczna i socjalna

Centrum. Wypracowano wzorcowy model współpracy CKI z władzami samorządowymi miasta Rybnika i miast ościennych, jednostkami gospodarczymi i przedsiębiorstwami. To właśnie dzięki tej współpracy poszerzono bazę dydaktyczną o nowe obiekty. Aktualnie Centrum posiada 4 obiekty dydaktyczne, otrzymuje w użytkowanie budynek Laboratorium Nowoczesnych Technologii Przemysłowych, w przyszłym roku rozpocznie działalność Centrum Upowszechniania Technologii Informatycznych.

Uruchomione zostały nowe kierunki kształcenia i nowe unikatowe w skali kraju specjalności. Szczególną rolę w zakresie inspirowania nowych kierunków i form kształcenia odgrywa Rada Centrum, której skład obejmuje nie tylko pracowników Uczelni, ale także przedstawicieli władz samorządowych, jednostek gospodarczych i przedsiębiorstw, stowarzyszeń inżynierskich.

Za wzorowe współdziałanie Uczelni z władzami samorządowymi miasta i regionu, za wspólną atmosferę kształtowaną przez tutejszą społeczność dla rozwoju Uczelni chcemy wyrazić serdeczne podziękowanie. Jesteśmy przekonani, że również w przyszłości ten szczególny klimat będzie pielęgnowany w środowisku rybnickim - przede wszystkim dla dobra tutejszej młodzieży, która będzie miała tak znakomite uczelnie w zasięgu ręki.

W tym uroczystym dniu zwracam się do Was Drodzy Przyjaciele, studenci I roku, abyście się wstuchali w treść ślubowania, które będziecie za chwilę składali, podejmując świadomie pewne zobowiązania. O czym powinniście pamiętać Wy i Wasi koledzy z I roku i lat wyższych oraz my pracownicy, razem tworzący wspólnotę akademicką? Otóż nie powinniśmy zapominać o tym, że sens istnienia uczelni akademickich wynika z potrzeby konsekwentnego poszukiwania prawdy, pomnażania dobra i tworzenia piękna, przekazywania tej prawdy, którym towarzyszyć musi właściwa formacja i wychowanie wszystkich uczestników tego procesu, w warunkach dobrze pojętej wolności i poszanowania godności osoby. Prawda czyni człowieka wewnętrznym wolnym, a wolność, szczerłość, uczciwość, odpowiedzialność, solidarność, pokora i skrucha budzą zaufanie innych ludzi. (...) Cywilizacja konsumpcyjna nie dostrzega kruchości i słabości człowieka. Wręcz przeciwnie, na każdym kroku usłyszy on nawoływanie, że każdy jest wielki, każdy jest zdolny do wielkich czynów. To prawda, człowiek jest wielki, ale wielki nade wszystko poprzez uświadomie-

nie sobie własnych ograniczeń. Tylko takie myślenie, otwiera go na ukrytą wielkość innych, daje pokorę i szacunek wobec drugiej osoby, oraz daje wrażliwość na dobro i zło. O kształcie naszego człowieczeństwa stanowi sumienie wraz z ludzką wolnością, ale równocześnie oznaczającą wielką odpowiedzialność. Sumienie to gwarant naszej osobistej przyszłości, tożsamości i szczęścia. Należy jednak pamiętać, że sumienie zranione staje się nieczułe i niewrażliwe, dyktując swoje prawa, których fundamentem jest przemoc i lęk. Dlatego nauka powinna sprzymierzać się z sumieniem, aby zabezpieczać dobro człowieka, któremu ma służyć. Jednak każdemu powiększaniu obszaru wolności powinno towarzyszyć zwiększanie odpowiedzialności. (...) Uczelnia powinna dostarczać przykładów zachowań i wzorców osobowych, aby przeciwstawiać się negatywnym zjawiskom w życiu publicznym, kłamstwu, lekceważeniu powszechnie uznanych za oczywiste norm postępowania w działalności naukowej, gospodarczej, społecznej i politycznej.

Następnie Rektor prof. B. POCHOPIEŃ nawiązał do przemówień Ojca Świętego Jana Pawła II kierowanych do Rektorów Polskich Uczelni Akademickich. W części końcowej przemówienia powiedział:

Pozwólcie, że nam wszystkim, tu zebranym, zadedykuję wiersz anonimowego autora:

"Ludzie są nierozsądni, nielogiczni, samolubni,

Kochaj ich mimo wszystko.

Jeśli czynisz dobro, ludzie oskarżą cię o egoistyczne pobudki,

Czyń dobro mimo wszystko.

Jeśli osiągniesz sukces, zyskasz fałszywych przyjaciół i prawdziwych wrogów,

Osiągaj sukcesy mimo wszystko.

To co dzisiaj zrobisz dobrze, jutro będzie zapomniane,

Rób dobrze mimo wszystko.

Uczciwość i szczerowość sprawią, że będziesz słaby,

Bądź uczciwy i szczerzy mimo wszystko.

To co budujesz latami, może być zniszczone przez jedną noc,

Buduj mimo wszystko.

Ludzie naprawdę potrzebują pomocy, ale nie będą cię potrzebować, jeśli im pomożesz.

Pomóż im mimo wszystko.

Daj światu co masz najlepszego, a dostaniesz od świata po głowie,

Daj światu co masz najlepszego... mimo wszystko".

Następnie przemówienie wygłosił Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. Tadeusz SŁAWEK, po czym nastąpiły kolejno immatrykulacje studentów Politechniki Śląskiej i Uniwersytetu Śląskiego. Po immatrykulacjach Akademicki Chór Politechniki Śląskiej oraz Akademicki Zespół Muzyczny Politechniki Śląskiej odśpiewały "Gaude Mater Polonia".

Wykład inauguracyjny pt. "Podróże po mniejszym niebie - małe ojczyzny w oglądzie socjologicznym" wygłosił prof. Marek S. Szczepański.

Uroczystość inauguracji zakończono odśpiewaniem tradycyjnego "Gaudeamus igitur".

STEFAN KARDYNAŁ WYSZYŃSKI - OPATRZNOŚCIOWY MAŻ STANU

Inauguracja roku akademickiego na kierunku Teologia

W dniu 18 października 2001r. w Auli Głównej Politechniki Śląskiej odbyła się inauguracja roku akademickiego 2001/2002 na kierunku Teologia w Gliwickim Ośrodku Dydaktycznym Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. W uroczystej inauguracji uczestniczyli przedstawiciele władz rektorskich i dziekańskich Uniwersytetu Opolskiego i Politechniki Śląskiej.

Wykład inauguracyjny pt. "Stefan Kardynał Wyszyński wobec wyzwań swojego czasu" wygłosił ks. bp. prof. dr hab. Jan Kopiec, inaugurując tym samym cykl wykładów prowadzonych w Politechnice Śląskiej od 1997 roku.

W relacji ks. Waldemara Packnera z tej uroczystości pt. "Coraz bliżej do samodzielnego wydziału", zamieszczonej w "Gościu Niedzielnym" z 4 listopada 2001 r., czytamy:

Teologia w Gliwicach powoli staje się faktem. Od 1997 roku organizowane są wykłady, które mają już swoją renomę i wierne grono słuchaczy. Kolejnym krokiem było powołanie Ośrodka Dydaktycznego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. W ubiegłym roku rozpoczęto w Gliwicach zaoczne studia magisterskie z teologii. - To prosta droga, by powstał tu samodzielny wydział teologii - powiedział ks. prof. dr hab. Helmut Sobeczko podczas wręczania indeksów studentom kolejnego rocznika.

Indeksy odebrało 28 studentów, tym samym liczba studiujących teologię w Gliwicach wzrosła już do 62. Dziekan opolskiej teologii powiedział, że jak na studia zaoczne, jest to duża grupa chcących pogłębiać wiedzę z tej dziedziny nauki. Świadczy to też o dużym zainteresowaniu studiami teologicznymi. Okazuje się, że istnienie na tym terenie dwóch wydziałów teologicznych - w Opolu i od tego roku w Katowicach - nie stanowi przeszkody, by taki wydział powstał również w Gliwicach. Mówił o tym wyraźnie ks. prof. Sobeczko. Każda inauguracja przybliżyła nas do tego dnia, kiedy przy Politechnice Śląskiej powstaną wydziały humanistyczne, w tym teologia. Taki model uniwersytetów technicznych doskonale spełnia swoją rolę w Europie Zachodniej: być może powoli dojrzewamy do takiej koncepcji i w naszym kraju - stwierdził dziekan opolskiego Wydziału Teologicznego.

Ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej wprowadził do kolejnego cyklu wykładów. Przypomniawszy, że temat prelekcji w 1997 roku dotyczył duchowego dziedzictwa Europy, rok później omawiano zagadnienie różnych aspektów sprawiedliwości. Temat wykładów w 1999 roku brzmiał "Przeszłość przyszłości", a rok temu zastanawiano się nad korzeniami i specyfiką religijności Śląska. W bieżącym roku trzy pierwsze wykłady nawiązują do obchodzonego Roku Kardynała Wyszyńskiego. Wykład inauguracyjny wygłosił bp Jan Kopiec z Opola. Prelegent mówił o wyzwaniach, które Prymasowi Tysiąclecia stawiały czasy, w których żył i przewodził Kościołowi w Polsce. Wielu zastanawia się nad wielkością kard. Wyszyńskiego. Był doskonałym strategiem, politykiem, społecznikiem i pasterzem. 20 lat po jego śmierci, mając do dyspozycji wielką spuściznę kazań, listów i dokumentów, możemy głębiej wnikać w jego osobowość - powiedział bp Kopiec. Stwierdził, iż pochodzący z małej wioski, chorowity, półsierota, stał się wręcz opatrnościowym przewodnikiem polskiego Kościoła. Z pewnością nie przeczuwał tej roli, ale był do niej przygotowany. Wyświęcony został we Włocławku, który przed wojną był mekką dla socjalistów. Jako prymas był zmuszony do konfrontacji z systemem, który w teorii poznał jako młody kapłan - mówił prelegent. Stwierdził, iż naczelną zasadą jego działania było dobro narodu. Mówił w jego imieniu, był głosem tych, którzy zostali zmuszeni do milczenia. Ta myśl jest wyraźnie obecna w jego pasterskiej działalności - powiedział opolski Biskup Pomocniczy.

Bp Gerard Kusz na zakończenie stwierdził, iż w przypadku kard. Wyszyńskiego doszło do zde-

żenia ideologii z osobowością. Z tej walki Prymas wyszedł zwycięsko, ponieważ silna osobowość łamie wszelkie zacieśnione ideologie - zakończył bp Kusz.

Podczas inauguracji wystąpił chór z Suchej Góry, który wykonał m.in. piękną "Modlitwę o pokój".

WYDZIAŁOWA INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2001/2002 NA WYDZIALE GÓRNICZWA I GEOLOGII

W dniu 10 października 2001 r na Wydziale Górnictwa i Geologii odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2001/2002. Ta odbywająca się na naszym Wydziale już po raz 51. uroczystość, miała tym razem niezwykle uroczystą oprawę, zbiegła się bowiem z oddaniem do użytku studentów wyremontowanej Auli 200.

Wydziałowa Aula 200, niegdyś nasz powód do dumy, którą zbudowano i wyposażono dzięki pomocy i wsparciu przemysłu górniczego, utraciła wskutek kilkudziesięcioletniego użytkowania zarówno swoje walory estetyczne jak i funkcjonalne. Wspaniała niegdyś boazeria z elementów drewnianych nie spełniała niestety również wymogów bezpieczeństwa.

Decyzję o remoncie auli władze wydziału podjęły przed czterema laty, zaś sam remont rozpoczęto trzy lata temu. Uwzględniając ustawiczny i występujący od wielu lat brak środków w sferze budżetowej "na cokolwiek", podjęto decyzję, która z perspektywy minionych lat okazała się słuszną, o etapowej realizacji inwestycji. W pierwszej kolejności ocieplono zewnętrzne ściany i dach, następnie przebudowano świetliki, dające wspaniałe naturalne oświetlenie w auli oraz przebudowano system wentylacji, na zakończenie zaś przebudowano wnętrze auli. Rozłożony w czasie remont sali umożliwił też lepsze gospodarowanie szczerpymi środkami finansowymi. Niestety, tym razem nie otrzymaliśmy wsparcia z zewnątrz, mimo że wielu absolwentów naszego Wydziału zajmowało prominentne stanowiska. *Remont auli trwałby zapewne następne trzy lata - jak to podkreślił w swoim wystąpieniu Dziekan prof. Marian Dolipski - gdyby nie pomoc JM Rektora Politechniki Śląskiej prof. Bolesława Pochopienia i Kolegium Rektorskiego, która umożliwiła nam dokończenie inwestycji.*

W chwili obecnej odnowiona Aula 200, w której znajduje się 297 miejsc siedzących, prezentuje się niezwykle okazale; imponujące świetliki napełniające aulę naturalnym oświetleniem, ściany w kolorze białym i "blue" (na co zwrócił uwagę Dziennik Zachodni z 11.10. 2001 w informacji pt. "Wykłady w kolorze blue") oraz posadzka z cegły klinkierowej. Swoistego uroku auli dodają szklane drzwi wejściowe, które umożliwiają, nie tylko Komisji Akredytacyjnej, "podglądanie" zarówno studentów jak i... prowadzących wykłady. Zaletą sali jest również wspaniała akustyka, która w zasadzie nie wymaga korzystania z "nagłośnienia".

Uroczyste "*Gaudeamus Igitur*" zaszczylicili swoją obecnością Ks. Biskup Ordynariusz

Ślubowanie studentów I roku prowadzi Prodziekan dr inż. Piotr Strzałkowski; na pierwszym planie członkowie Rady Wydziału
(fot. Cz. Żydaczewski)

dr Jan WIECZOREK, JM Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ wraz z Kolegium Rektorskim, przedstawiciele Wydziałów Matematyczno-Fizycznego, Architektury oraz Ośrodka Grafiki Inżynierskiej. Obecny był także prezes Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Górnictwa i Geologii mgr inż. Henryk BROL oraz przewodniczący Wydziałowego Samorządu Studenckiego, student Grzegorz KWIATEK, no i oczywiście niemal 300 studentów kierunku studiów Górnictwo i Geologia (109 studentów kierunku studiów Zarządzanie i Inżynieria Produkcji miało inaugurację w drugiej turze). Uczestników uroczystości powitał Dziekan Wydziału prof. Marian DOLIPSKI, który w swoim wystąpieniu zachęcał studentów do rzetelnego studiowania i zdobywania wiedzy z zakresu nowoczesnego górnictwa. Zwrócił uwagę na prezentowany w środkach przekazu wizerunek górnictwa nie zawsze adekwatny do rzeczywistości. Przypomnił także, że w czasach nie-

spokojnych i pełnych zamieszania, a takimi są niewątpliwie zdarzenia z i po 11 września tego roku, większego znaczenia w życiu społeczno - gospodarczym nabierają kopaliny i surowce aniżeli walory giełdowe czy obligacje. Zatem posiadanie tych bogactw i możliwość ich eksploatacji będą znacząco wpływały na nasze bezpieczeństwo. Po swoim wystąpieniu Dziekan poprosił JE. Ks. Biskupa dr. Jana Wieczorka o poświęcenie Auli 200.

Po uroczystej ceremonii poświęcenia auli Dziekan Dolipski wręczył dobrodziejom naszego Wydziału wykonane z węgla pamiątkowe figurki św. Barbary. Figurki te, będące wiernymi miniaturkami pomnika św. Barbary, który odsłonięto na wydziałowym dziedzińcu w ubiegłym

roku z okazji Jubileuszu 50-lecia naszego Wydziału, otrzymali: JE. Ks. Biskup Jan WIECZOREK, JM Rektor Bolesław POCHOPIEŃ, Prorektorzy i Dyrektor Administracyjny naszej Uczelni oraz prof. Jerzy WITECZEK, autor projektu przebudowy auli.

W dalszej części uroczystości wystąpił Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ, który zwrócił się do studentów z bardzo osobistymi refleksjami. Wystąpienie Rektora, w którym nawiązywał do swojego przemówienia na uczelnianej inauguracji oraz niedawnego spotkania z Ojcem Świętym, studenci wysłuchali

w wielkim skupieniu.

Wystąpienie JM Rektora prof. Bolesława Pochopienia
(fot. Cz. Żydaczewski)

Najważniejszym punktem spotkania było niewątpliwie ślubowanie studentów, które przeprowadzał Prodziekan dr inż. Piotr STRZAŁKOWSKI. Ślubujący, zgodnie ze statutem na-

szej Uczelni, z chwilą złożenia ślubowania stali się jej pełnoprawnymi studentami. Zakończenie uroczystości nastąpiło po odśpiewaniu Hymnu Górniczego - jak zawsze znakomity Akademicki Chór Politechniki Śląskiej, tym razem pod dyrekcją dr. inż. Lucjusza ANDERSA.

Krystian Probiez

SENAT

■ **XXIV** zwyczajne posiedzenie Senatu w bieżącej kadencji odbyło się 29 października 2000r. W porządku obrad: zaopiniowanie wniosku Politechniki Łódzkiej w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Michałowi Jabłońskiemu, podjęcie uchwały w sprawie wyboru z grupy asystentów członka Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich, informacja o przebiegu sesji letnio-jesiennej w r.ak. 2000/2001, informacja o wykonanych obciążeniach dydaktycznych w r.ak. 2000/2001, podjęcie uchwały w sprawie zasad przyjmowania na I rok studiów w Politechnice Śląskiej w r.ak. 2002/2003 laureatów i finalistów olimpiad, sprawy bieżące i wolne wnioski. W posiedzeniu uczestniczyło 46 członków Senatu i 8 zaproszonych gości.

■ **Prof. dr hab. inż. Władysław PASZEK**, zaproszony na posiedzenie jako recenzent wniosku Politechniki Łódzkiej w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Michałowi JABŁOŃSKIEMU, zapoznał Senat ze swoją opinią dotyczącą wniosku.

Prof. dr hab. inż. M. Jabłoński jest absolwentem Politechniki Łódzkiej (1947). Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w roku 1954, a stopień doktora habilitowanego w 1963 r. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1968 r., a tytuł profesora zwyczajnego w 1977 r. Zainteresowania naukowe i twórczość naukowa Profesora obejmują problemy konstrukcyjne i zjawiska nieustalone, niesymetrie, specjalne przypadki pracy, próby i badania przemysłowe, opracowania prototypów transformatorów specjalnych (m.in. transformatorów piecowych w przemyśle hutniczym, transformatorów zasilających układy przekształtnikowe). Już w roku 1952 rozszerzył zakres zainteresowań i twórczości naukowej o dziedzinę przekształtników energoelektronicznych (początkowo w zakresie zaworów rtęciowych dużej mocy, później układów zaworów półprzewodnikowych wszelkich typów energoelektronicznych). Opublikował liczne

prace naukowe, w tym książki "Badania transformatorów w przemyśle i eksploatacji" (1969, tłumaczona również na język węgierski w 1973 r.), "Przekształtniki" (2 wydania). Był ekspertem UNESCO (1977-79), wyróżniony medalem tej organizacji. Współpracował z wieloma ośrodkami naukowymi i przemysłowymi, krajowymi i zagranicznymi. Wypromował 11 doktorów, był recenzentem wielu dysertacji doktorskich i habilitacyjnych. Jest członkiem wielu krajowych i zagranicznych gremiów naukowo-technicznych. Pełnił różne funkcje organizacyjne na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej. W roku 1991 przeszedł na emeryturę, lecz nadal działa aktywnie naukowo i dydaktycznie.

Swoją opinię prof. W. Paszek zakończył następującym stwierdzeniem: *"Biorąc pod uwagę całokształt osiągnięć naukowych i dydaktycznych Profesora, Jego znaczące osiągnięcia w dziedzinie współpracy z przemysłem, ponadto jako autora szeregu ważnych opracowań technicznych oraz zasługi w nawiązywaniu kontaktów naukowych uczelni krajowych z poważnymi ośrodkami naukowymi za granicą wyrażam opinię, że prof. dr hab. inż. Michał Jabłoński zasługuje w pełni na wyróżnienie Go godnością DOKTORA HONORIS CAUSA i zwracam się niniejszym z prośbą do JM Rektora Politechniki Śląskiej i Senatu naszej Politechniki Śląskiej o pozytywne zaopiniowanie wniosku przedstawionego przez Politechnikę Łódzką o nadanie Mu tego zaszczytnego tytułu".*

W tajnym głosowaniu Senat jednomyślnie podjął uchwałę, w której pozytywnie zaopiniował wniosek Politechniki Łódzkiej, dotyczący nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Michałowi Jabłońskiemu.

■ **JM Rektor przypomniał**, że na wrześniowym posiedzeniu Senatu podjęto uchwałę w sprawie terminarza wyborów uzupełniających do Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich. Zgodnie z terminarzem do Uczelnianej Komisji Wyborczej zgłoszono dwie kandydatury:

- mgra inż. Roberta Czabańskiego (RAu),
- mgra inż. Piotra Lubiny (RIE).

W tajnym głosowaniu Senat wybrał na członka Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich mgra inż. Roberta CZABAŃSKIEGO (24 głosy "za"). Drugi kandydat uzyskał 19 głosów.

■ **Prorektor ds. Dydaktyki, prof. W. ZIELIŃSKI** omówił obszerne materiały dotyczące przebiegu sesji egzaminacyjnej letnio-jesiennej w r.ak. 2000/2001.

M.in. stwierdził z zadowoleniem, że na studiach dziennych wzrosła liczba rodzajów studiów. Poza studiami magisterskimi prowadzone są na pięciu wydziałach studia magisterskie dwustopniowe oraz studia inżynierskie i magisterskie uzupełniające. Systemem wieczorowym prowadzone są natomiast studia inżynierskie i magisterskie uzupełniające. W niewielkim stopniu prowadzone są studia magisterskie uzupełniające systemem eksternistycznym. Odnosząc się do sprawności poszczególnych rodzajów studiów Prorektor stwierdził, że semestr letni zaliczyło 62,8% studentów, co oznacza spadek sprawności w porównaniu z ubiegłym rokiem o 4%. Sprawność na studiach wieczorowych wynosi 54,8% i niestety ma również tendencję spadkową. Jeśli chodzi o dyplomantów, to zaledwie 52% obroniło prace dyplomowe w terminie. Ogółem, na semestr zimowy r.ak. 2001/2002 ostatecznie wpisano 18 434 studentów, czyli o 2 tys. więcej niż w roku ubiegłym.

Szczegółowe dane dotyczące przebiegu sesji letnio-jesiennej publikujemy w rubryce DYDAKTYKA.

■ **W następnym punkcie Prorektor ds. Dydaktyki złożył informację o wykonanych obciążeniach dydaktycznych w r.ak. 2000/2001.**

W skali Uczelni zrealizowano łącznie 679 895 godzin efektywnych (692 373 godzin obliczeniowych), w tym 204 661 to godziny ponadwymiarowe. Prorektor stwierdził, że wyczerpały się już proste możliwości oszczędności liczby godzin. Liczba studentów nadał rośnie; wzrosła również liczba godzin efektywnych o ok. 6% w stosunku do roku ubiegłego.

Spśród 11 wydziałów największą liczbę godzin zrealizował Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki: 93 622 godzin efektywnych (96 627 godzin obliczeniowych); najmniejszą natomiast - Wydział Chemiczny: 28 462 godzin efektywnych (29 198 godzin obliczeniowych). Określonej liczbie godzin ponadwymiarowych towarzyszą równocześnie niedociążenia, których w skali Uczelni jest 723 godziny. Te ostatnie - jak stwierdził Prorektor - nie powinny mieć miejsca.

■ **Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI zaproponował zmianę w treści uchwały Senatu z listopada 1999r. w sprawie zasad przyjmowania na I rok studiów w latach od 2000/2001 do 2002/2003 laureatów i finalistów olimpiad.**

Prof. J. SUŁKOWSKI, przewodniczący Senackiej Komisji ds. Dydaktyki poinformował, że propozycja była dyskutowana przez Komisję i została pozytywnie zaopiniowana. Na pytanie formalne prof. J. SUWIŃSKIEGO, czy Senat

może dokonywać korekt uchwał z lat ubiegłych, JM Rektor udzielił odpowiedzi twierdzącej.

Senat w głosowaniu jawnym podjął jednomyślnie uchwałę dotyczącą zmiany uchwały w sprawie zasad przyjmowania na I rok studiów laureatów i finalistów olimpiad (treść uchwały w rubryce DYDAKTYKA). Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI poinformował następnie, że przyjęta w maju br. uchwała o zasadach przyjęć na studia będzie musiała być zmieniona po wydaniu stosownego zarządzenia przez Ministra Edukacji Narodowej.

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiedzieli się:**

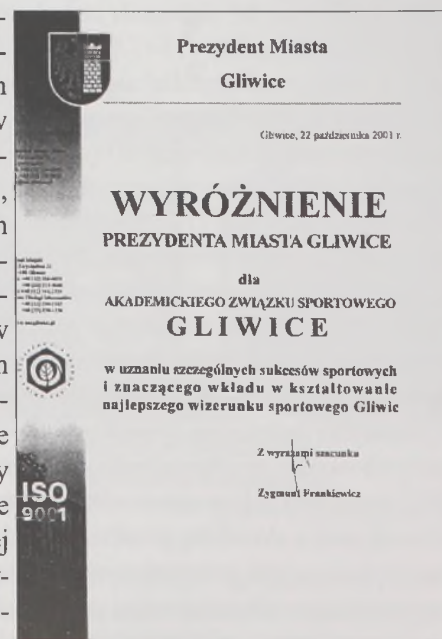
● Prorektor prof. R. SOSNOWSKI poinformował o inicjatywie Biura 5. Ramowego Programu Unii Europejskiej w Brukseli dotyczącej tworzenia Centrów Doskonałości. Powstała przed kilkoma laty idea tworzenia takich centrów zrealizowana została w małym stopniu - powstało zaledwie 9 centrów. Obecnie powrócono do tej inicjatywy, zmieniając jednak kryteria powoływania takich organizacji. Nie wymaga się już aby centrum złożone było z wielu jednostek; może go tworzyć jedna katedra lub instytut o wyraźnie sprecyzowanym profilu, obszarze zainteresowań i działania.

Prorektor poinformował o spotkaniu z dziekanami i kierownikami jednostek wewnętrznych Uczelni (6 listopada), które będzie poświęcone temu zagadnieniu. Wyraził nadzieję, że w Politechnice Śląskiej dojdzie do powołania przynajmniej kilku takich centrów.

● Prorektor prof. J. CHOJCAN poinformował o spotkaniu Prezydenta Miasta Gliwice z przed-

stawicielami gliwickich klubów sportowych, których zawodnicy zdobyli w ubiegłym roku znaczące sukcesy na arenie krajowej i międzynarodowej.

W gronie tym znalazł się nasz klub - AZS Gliwi-

ce. Nasi zawodnicy zdobyli kilkanaście tytułów mistrza i wicemistrza Polski w różnych konkurencjach. W uznaniu zasług Prezydent Z. Frankiewicz przyznał wyróżnienie klubowi AZS Gliwice.

■ Prof. J. KAZMIERCZAK wyraził współczucie przyszłorocznym maturzystom w związku z decyzjami Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczącymi matury, pytając czy tak znacząca uczelnia jak Politechnika Śląska nie powinna przejawiać w tym względzie określonej aktywności. JM Rektor poinformował, że Rektorzy i Senaty uczelni technicznych zajęły już swoje stanowisko, dając temu wyraz na wielu spotkaniach. W połowie października na Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych w Gnieźnie nie można było jednak akcentować swojego stanowiska, ponieważ nie znana była wówczas ostateczna decyzja Ministerstwa. W opinii Rektora podejmowanie uchwały przez Senat w tej sprawie nie jest konieczne, bowiem swoje stanowisko - przyjazne dla młodzieży - Senat może wyrazić przy okazji podejmowania uchwały w sprawie naboru kandydatów na I rok studiów.

■ Prof. B. GRZESIK zwrócił uwagę na brak Wydawnictwa Politechniki Śląskiej w ostatnim wydaniu "Forum Książki". Prorektor prof. R. Sosnowski, wyrażając głębokie niezadowolenie z tego powodu, przeprosił za zaniedbanie związane z tym faktem.

KRONIKA REKTORSKA

■ Na przełomie września i października br. JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w uroczystościach inauguracyjnych roku akad. 2001/2002 w następujących uczelniach:

- Uniwersytecie Zielonogórskim,
- Uniwersytecie Śląskim,
- Śląskiej Akademii Medycznej,
- Akademii Ekonomicznej w Katowicach,
- Akademii Muzycznej w Katowicach,
- Politechniki Wrocławskiej,
- Wyższym Seminarium Duchownym Zakonu Braci Mniejszych w Katowicach-Panewnikach,
- Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach,
- Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej.

■ W dniu 9 października br. w Katedrze pw. Chrystusa Króla w Katowicach odbyła się po raz dwudziestypierwszy międzyuczelniana inauguracja nowego roku akademickiego śląskich uczelni, w której uczestniczyli również przedstawiciele studentów i pracowników wraz z JM Rektorem B. POCHOPIEŃMIEM i Prorek-

torami J. CHOJCANEM, R. SOSNOWSKIM i W. ZIELIŃSKIM. Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył i homilię wygłosił Metropolita Katowicki Ks. Arcybiskup Damian ZIMOŃ. Podczas uroczystości wręczono doroczną nagrodę LUX EX SILESIA prof. Franciszkowi KOKOTOWI, profesorowi Śląskiej Akademii Medycznej.

■ W dniu 16 października br. odbyła się uroczystość wręczenia Górnos Śląskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów Certyfikatu Zarządzania Jakością wg normy ISO9002, w której uczestniczył Rektor B. POCHOPIEŃ.

■ W dniach 18-20 października 2001 r. odbyło się w Gnieźnie posiedzenie Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych z udziałem Wiceministra Edukacji prof. J. Zdrady, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki M. Kozłowskiej, Przewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego prof. A. Pelczara. W posiedzeniu uczestniczył Rektor prof. B. POCHOPIEŃ. Tematyka obrad dotyczyła m.in.: stanu przygotowań do budowy sieci optycznej dla nauki Pionier, budżetu KBN, Państwowej Komisji Akredytacyjnej, Matury 2002. Podjęto m.in. uchwałę, której treść drukujemy poniżej:

Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, mając pełną świadomość aktualnej sytuacji finansowej Państwa, wyraża swoje ogromne zaniepokojenie wobec obserwowanych tendencji deprecjonowania pozycji szkolnictwa wyższego podczas prac nad budżetem na rok 2002.

W sytuacji, kiedy trendy europejskie i ogólnoswiatowe wskazują na rozwój gospodarki opartej na szeroko rozumianej wiedzy, dalsze niedoceniające przez władze państwowe roli uczelni wyższych budzi nasz zdecydowany sprzeciw. KRPUT zwraca również uwagę na fakt, że permanentne ograniczanie finansowania badań naukowych, w szczególności badań własnych, odbija się negatywnie na procesie kształcenia kadr, co tym samym stawia pod znakiem zapytania przyszłość i dalszy rozwój szkolnictwa wyższego w Polsce.

■ W dniu 21 października br. Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w otwarciu III Ogólnopolskich Warsztatów Doktoranckich OWD'2001, organizowanych pod patronatem Dziekanów Wydziałów Elektrycznych.

■ JM Rektor B. POCHOPIEŃ wziął udział w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia tablicy upamiętniającej profesora Fryderyka Stauba. Uroczystość odbyła się 24 października br. w Zakładach Badań i Atestacji "ZETOM" w Katowicach.

STOPNIE NAUKOWE

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali:

- **dr inż. Piotr ŚWISZCZ**
(ur. 15.04.1968 r. w Jaśle) z Instytutu Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Analiza układów RLC z nieliniowymi elementami bezinercyjnymi", promotor - dr hab. inż. Janusz Walczak prof. nzw. w Pol. Śl., RE - 2.10.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Grzegorz SIWIEC**
(ur. 17.03.1971 r. w Krośnie) z Wydz. Inż. Mater. Metalurgii i Transportu Pol. Śl. - studia doktoranckie; temat pracy doktorskiej "Napięcie powierzchniowe stopów miedzi z antymonem, ołowiem i siarką", promotor - prof. dr hab. inż. Jan Botor, RM - 2.10.2001 r.
- **dr inż. Wojciech BABCZYŃSKI**
(ur. 24.03.1970 r. w Mikołowie) z Instytutu Eksploatacji Złóż Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Model lokowania odpadów w wyrobiskach podziemnych w aspekcie ochrony środowiska naturalnego", promotor - dr hab. inż. Franciszek Plewa prof. nzw. w Pol. Śl., RG - 9.10.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Tatiana JAWORSKA**
(ur. 28.03.1966 r. w Warszawie) z Instytutu Badań Systemowych PAN; temat pracy doktorskiej "Point-topoint correspondence into stereo pair of images", promotor - prof. dr hab. inż. Konrad Wojciechowski, RAu - 9.10.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Adam KRISTOF**
(ur. 4.03.1964 r. w Rydułtowach) z Instytutu Elektroniki Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Rozwiązanie układowe zwiększające skuteczność i wiarygodność testowania połączeń pomiędzy układami urządzeń i systemów cyfrowych", promotor - dr hab. inż. Edward Hryniewicz prof. nzw. w Pol. Śl., RAu - 9.10.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Anna CHROBOK**
(ur. 12.07.1971 r. w Bytomiu) z Instytutu Chemii i Technologii Organicznej Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Badania nad syntezą nad-tlenków organicznych w warunkach katalizy przeniesienia międzyfazowego", promotor - dr hab. inż. Stefan Baj prof. nzw. w Pol. Śl., RCh - 10.10.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Piotr NOWAKOWSKI**
(ur. 16.07.1968 r. w Katowicach) z Instytutu Transportu Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Wpływ pomiarów geometrycznych taśm do przenośników rurowych na ich wybrane wła-

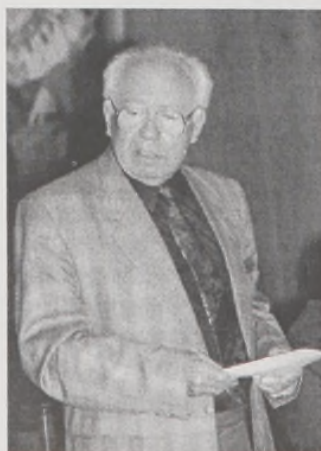
sności mechaniczne", promotor - prof. dr hab. inż. Sylwester Markusik, RM - 16.10.2001 r.

- **dr inż. arch. Iwona BENEK**
(ur. 30.12.1969 r. w Cieszynie) z Kat. Kompoz. i Podstaw Techn. Architektury Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Modernizacja architektury mieszkaniowej w aspekcie potrzeb osób niepełnosprawnych", promotor - dr hab. inż. arch. Jacek Włodarczyk prof. nzw. w Pol. Śl., RAr - 17.10.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Wojciech NOWAK**
(ur. 2.09.1969 r. w Zabrze) z PTK CENTER-TEL Sp. z o.o.; temat pracy doktorskiej "Zastosowanie metody FDTD do analizy pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez telefony komórkowe", promotor - dr hab. inż. Andrzej Karwowski prof. nzw. w Pol. Śl., RAu - 23.10.2001 r.
- **dr inż. Marek JASIŃSKI**
(ur. 20.08.1972 r. w Chrzanowie) z Kat. Wytzym. Materiałów i Metod Komp. Mechan. Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Modelowanie procesu nagrzewania tkanki biologicznej", promotor - prof. dr hab. inż. Ewa Majchrzak, RMT - 24.10.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Adam DŁUGOSZ**
(ur. 11.12.1972 r. w Katowicach) z Kat. Wytzym. Materiałów i Metod Komput. Mechaniki Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej "Metoda elementów brzegowych w analizie wrażliwości i optymalizacji układów termomechanicznych", promotor - prof. dr hab. inż. Tadeusz Burczyński, RMT - 24.10.2001 r., z wyróżnieniem

Gratulacje

45 LAT PRACY ZAWODOWEJ PROFESORA JANA KONIECZYŃSKIEGO

We wrześniu bieżącego roku minęło 45 lat pracy zawodowej naszego Profesora. Prof. dr hab. Jan

fol. A. Witwicki

Koniecznyński urodził się w 1933 roku w Środzie Wielkopolskiej. Do Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego uczęszczał w Poznaniu. Po zdaniu matury w 1952 roku rozpoczął studia chemiczne na Wydziale Matematyki, Fizyki i Che-

mii Uniwersytetu w Poznaniu. Po ukończeniu studiów i otrzymaniu dyplomu magistra chemii przeniósł się na Śląsk, gdzie rozpoczął swoją działalność zawodową w Zakładzie Chemii Węgla Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach.

W roku 1967 obronił pracę doktorską, a stopień doktora habilitowanego nauk technicznych uzyskał w 1975 roku. Obydwa stopnie naukowe uzyskał na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej, a tematem jego rozpraw była chemiczna przeróbka węgla kamiennego. Specjalizując się w zagadnieniach technologii paliw, otrzymał w 1969 roku stypendium ONZ na studia w ośrodkach badawczych USA, Wielkiej Brytanii, Holandii i RFN. Przebywając za granicą, dr Koniecznyński zainteresował się problematyką ochrony środowiska i tym problemom postanowił poświęcić dalszą pracę naukową. Po powrocie do kraju podjął w 1971 roku pracę jako projektant systemów ochrony powietrza na stanowisku kierownika pracowni w Przedsiębiorstwie OPAM w Katowicach. W latach 1976-84 pracował w OBR BAROWENT w Katowicach na stanowisku docenta i kierownika Zakładu Odpylania i Oczyszczania Gazów. Zainteresowania naukowe poparte wieloletnią praktyką zawodową w zakresie projektowania, technologii i badań systemów ochrony powietrza oraz dorobek publikacyjny sprawiły, że w roku 1984 otrzymał propozycję podjęcia pracy na Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Swoją działalność naukowo-dydaktyczną na Politechnice Śląskiej rozpoczął na stanowisku docenta, kierownika Zakładu Urządzeń Ochrony Powietrza i Mechaniki Aerologii a następnie zastępcy dyrektora Instytutu Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Powietrza. W roku 1989 uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego.

Duże doświadczenie praktyczne poparte dorobkiem naukowym i doskonałą znajomością problematyki ochrony powietrza sprawiły, że w 1991 roku prof. dr hab. Jan Koniecznyński zorganizował na Wydziale Katedrę Ochrony Powietrza, którą kieruje do dziś. Aktualnie w Katedrze pracuje 18 osób, w tym 8 doktorów, 4 asystentów, 2 doktorantki. Z inicjatywy Profesora została w tym samym czasie utworzona nowa specjalność dla studentów: Ochrona Powietrza i Zarządzanie Środowiskiem. W ramach tej specjalności wykształcono już 93 magistrów inżynierów. Spośród znaczącego dorobku naukowego Profesora na szczególne wyróżnienie zasługują publikacje dotyczące wyznaczania wskaźników emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych pozwalające na ocenę uciążliwości

źródeł zanieczyszczeń, niezbędne w ocenie efektywności ekologicznej paliw i alternatywnych technologii spalania w aglomeracjach miejsko-przemysłowych. Są one szczególnie przydatne w analizie zanieczyszczeń na obszarze Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Na uwagę zasługują również opracowania dotyczące ekonomicznych aspektów ochrony powietrza, w tym szczególnie rozważania nad efektywnością przedsięwzięć proekologicznych, takich jak analiza techniczno-ekonomiczna procesów odsiarczania spalin, efektywność rozwiązań stosowanych w przemyśle chemicznym i w innych branżach. Prace te mają szczególnie ważne znaczenie przy podejmowaniu decyzji o realizacji inwestycji proekologicznych i w zarządzaniu środowiskiem. Cenną zaletą tych prac jest dogłębna znajomość problematyki ochrony powietrza wynikająca z teoretycznej i praktycznej wiedzy Profesora.

Prof. dr hab. Jan Koniecznyński jest autorem ponad 120 publikacji, w tym cenionego podręcznika akademickiego "Oczyszczanie gazów odlotowych", kilkunastu patentów i wzorów użytkowych oraz dziesiątków ekspertyz i opinii. Jest biegłym z listy Ministra OŚZNiL oraz listy Wojewody Śląskiego.

Profesor jest wychowawcą młodej kadry naukowej. Wypromował: 5 doktorów, troje następnych doktorantów kończy już prace redakcyjne nad swoimi dysertacjami, a prace dwóch kolejnych doktorantek są w końcowej fazie, oraz 52 magistrów inżynierów i 18 inżynierów. Profesor jest także recenzentem wielu prac doktorskich, habilitacyjnych, opiniodawcą w przewodach profesorskich i dla potrzeb różnych wydawnictw.

Prowadzi rozległą działalność organizacyjną. Jest członkiem Komitetu Ochrony Środowiska PAN, był zastępcą przewodniczącego Rady Naukowej IPIŚ PAN w Zabrzu oraz organizatorem i współorganizatorem krajowych i międzynarodowych konferencji i sympozjów w dziedzinie ochrony powietrza. W czerwcu 1996 r. Profesor został wybrany do Senatu Politechniki Śląskiej. W czasie kadencji był członkiem 2 komisji senackich: ds. kadry naukowej i ds. godności honorowych. Na Wydziale Profesor jest członkiem komisji ds. przewodów doktorskich.

Za osiągnięcia naukowe oraz działalność organizacyjną i dydaktyczną Profesor w okresie od 1998 roku do chwili obecnej otrzymał wiele nagród i wyróżnień, w tym m.in. nagrody Ministra Edukacji Narodowej, Ministra OŚZNiL oraz nagrody Rektora.

Za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej Profesor w roku 1989 został odzna-

czony przez Ministra O.Ś.i Z.N. złotą odznaką. W roku 1995 Profesor został odznaczony przez Prezydenta RP Złotym Krzyżem Zasługi. W 1999 roku Minister Edukacji Narodowej uhonorował Profesora Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a Rektor Politechniki Śląskiej Odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej. Ważnym elementem działalności Profesora jest Jego praca jako Redaktora Działowego w czasopiśmie *Ochrona Powietrza i Problemy Odpadów* trwająca nieprzerwanie już 30 lat. Jego wiedza i doświadczenie pozwalają na właściwe kształtowanie polityki informacyjnej czasopisma w dziedzinie ochrony środowiska.

Profesor, z racji swej działalności naukowej i publikacyjnej odznaczającej się niezależnością sądu, czynnego uczestnictwa w rozwiązywaniu wielu trudnych i niejednokrotnie kontrowersyjnych problemów w ochronie powietrza atmosferycznego, jest niekwestionowanym autorytetem w gronie naukowców, praktyków i studentów.

Profesora, absolwenta Uniwersytetu Poznańskiego i reprezentanta nauk ścisłych, cechuje bogaty a jednocześnie precyzyjny język oraz wyjątkowa dbałość o piękno języka polskiego. Głęboka wiedza, wszechstronność zainteresowań, bezpośredniość i duże poczucie humoru zjednały Mu wielu przyjaciół i sympatyków. Z okazji Jubileuszu składamy Panu Profesorowi życzenia wszelkiej pomyślności i wielu sukcesów w pracy naukowej, dydaktycznej i publikatorskiej.

Współpracownicy

WRĘCZENIE ODZNACZEŃ PAŃSTWOWYCH

W dniu 16 października 2001 r. w Sali Senatu odbyło się uroczyste wręczenie Krzyży Zasługi dla pracowników Uczelni. Złoty Krzyż Zasługi otrzymało 14 osób, Srebrny Krzyż Zasługi - 12 osób i Brązowy Krzyż Zasługi - 15 osób. Aktu dekoracji dokonał Prezydent Miasta Gliwice prof. Zygmunt FRANKIEWICZ w towarzystwie Prorektorów prof. Remigiusza SOSNOWSKIEGO i prof. Jana CHOJCANA oraz Dyrektora Administracyjnego mgr. inż. Wojciecha WYDRYCHIEWICZA. Odznaczenia otrzymali:

Złoty Krzyż Zasługi

prof. dr hab. inż. Tadeusz Czachórski
dr hab. inż. Wilhelm Gorecki prof. nzw. w Pol. Śl.
dr inż. Eugeniusz Hajduczek
prof. dr hab. inż. Adam Hernas
dr hab. inż. Marek Jerzy Jaszczuk
mgr inż. Wojciech Jurek
dr inż. Andrzej Janusz Met
dr hab. inż. Ryszard Tadeusz Nowosielski
mgr inż. Małgorzata Jadwiga Pietraszek

fol. W. Kalinowski

dr inż. Maciej Edmund Rozpondek
dr inż. Barbara Strycharz
dr inż. Jan Grzegorz Szajnar
dr hab. inż. Dagmara Tejszerska prof. nzw. w Pol. Śl.
dr hab. inż. Ewaryst Janusz Tkacz prof. nzw. w Pol. Śl.

Srebrny Krzyż Zasługi

Edward Gurgul
dr inż. Jacek Tadeusz Koprowski
dr inż. Roman Klemens Kozik

fol. W. Kalinowski

Jadwiga Kujawa
dr inż. Roman Marian Miksiewicz
mgr Krystyna Pręda
dr inż. Wojciech Marian Sakowski
dr inż. Stefan Senczyna
dr hab. inż. Bożena Skołud
dr inż. Kazimierz Bronisław
Walczak
mgr Barbara Maria Ziolo
dr inż. Andrzej Józef Zmysłowski

Brązowy Krzyż Zasługi

dr inż. Andrzej Baier
mgr Anna Antonina Borowska
dr inż. Krzysztof Marian Janerka
dr inż. Andrzej Władysław Kasperski
dr inż. Janusz Konior
Anna Wiktoria Kropka
mgr Ewa Joanna Książek
Andrzej Michalski

dr inż. Marian Michalek
dr inż. Zbigniew Paszenda
dr inż. Wojciech Ireneusz Sitek
dr inż. Andrzej Krzysztof Sokółowski

Ernest Strzelczyk
inż. Marek Adam Warecki
mgr inż. arch. Marek Jan Wenklar

DYDAKTYKA

UCHWAŁA

**Senatu Politechniki Śląskiej w Gliwicach
z dnia 29 października 2001 r.
w sprawie zasad przyjmowania na I rok studiów
w Politechnice Śląskiej w roku ak. 2002/2003
laureatów i finalistów olimpiad**

- I. Prawo przyjęcia na I rok studiów bez sprawdzianu mają:
 1. Laureaci Olimpiady Astronomicznej, Olimpiady Chemicznej, Olimpiady Ekologicznej, Olimpiady Fizycznej, Olimpiady Informatycznej, Olimpiady Matematycznej, Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, Olimpiady Wiedzy Technicznej - na wszystkie kierunki studiów z wyjątkiem kierunku Architektura i Urbanistyka;
 2. Laureaci stopnia centralnego Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych oraz finaliści Olimpiady Matematycznej i Fizycznej - na kierunek Budownictwo;
 3. Laureaci i finaliści Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej oraz konkursu szkolnego "Z Elektryką przez świat" - na kierunek Elektrotechnika oraz Elektronika i Telekomunikacja (RAu, RE, RMF);
 4. Finaliści Olimpiady Matematycznej, Fizycznej i Informatycznej - na kierunki: Inżynieria Materiałowa, Matematyka, Metalurgia, Transport;
 5. Finaliści Olimpiady Astronomicznej, Biologicznej, Chemicznej, Ekologicznej, Fizycznej, Informatycznej i 10 pierwszych osób z Konkursu Chemicznego organizowanego przez Wydział Chemiczny - na kierunki Inżynieria Chemiczna i Procesowa oraz Technologia Chemiczna;
 6. Finaliści Olimpiady Astronomicznej, Biologicznej, Chemicznej, Ekologicznej, Fizycznej, Informatycznej oraz Wiedzy Technicznej, w tym finaliści Turnieju Młodych Mistrzów Techniki - na kierunek Inżynieria i Ochrona Środowiska;
 7. Finaliści Olimpiady Chemicznej, Fizycznej, Informatycznej, Matematycznej i Wiedzy Technicznej - na kierunki Fizyka Techniczna, Górnictwo i Geologia, Inżynieria Materiałowa, Metalurgia, Transport, Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (RCh, RG, RMT, RM, ROZ);
 8. Finaliści Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej - na kierunek Zarządzanie i Marketing oraz na kierunek Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (RCh, RG, RMT, RM, ROZ);
 9. Uczestnicy Zawodów II stopnia Doświadczalnego Olimpiady Fizycznej i laureaci konkursów organizowanych przez grupę Twórczą QUARK (Ogólnopolski Turniej Młodych Fیزی-

ków, Ogólnopolski Konkurs im. Prof. M. PAZDURA, Ogólnopolski Konkurs im. Prof. G. BIAŁKOWSKIEGO, Wojewódzki Turniej o Puchar Dyrektora Pałacu Młodzieży w Katowicach) - na kierunek Fizyka Techniczna.

II. Zwolnienie ze sprawdzianów przysługuje:

1. Finalistom Olimpiady Fizycznej, uczestnikom II stopnia Doświadczalnego Olimpiady Fizycznej - z fizyki;
2. Finalistom Olimpiady Matematycznej - z matematyki;
3. Laureatom i finalistom Olimpiad Językowych - z języka obcego.

III. Podstawą uzyskania uprawnień określonych w pkt. I-II jest oryginał właściwego dokumentu potwierdzającego.

IV. Z uprawnień określonych w pkt. I-II mogą korzystać kandydaci jeden raz - w roku uzyskania świadectwa dojrzałości lub w roku następnym, niezależnie od roku uzyskania właściwego dokumentu potwierdzającego.

V. Laureaci i finaliści stopnia centralnego olimpiad: Artystycznej, Fizycznej, Językowych, Matematycznej, Wiedzy Technicznej, Wiedzy i Umiejętności Budowlanych - otrzymują dodatkowo 10% punktów, które uzyskali ze sprawdzianu z uzdolnień architektonicznych - na kierunek Architektura i Urbanistyka.

■ Sprawozdanie z sesji letnio-jesiennej w r.ak. 2000/2001 (wg stanu z 30.09.2001 r.)

• Studia dzienne magisterskie - r. I - V

Liczba osób wpisanych na semestr letni	- 9061
Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni	- 6064 (66,9%)
Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy	- 2480 (27,4%)
Liczba osób skreślonych	- 202 (2,2%)
Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy	- 8832 (97,5%)

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Matematyka - 90,3%
2. Wych. Techniczne - 85,7%
3. Informatyka - 83,7%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Elektronika i Telekomunikacja - 44,1%
2. Architektura i Urbanistyka - 48,8%
3. Transport - 49,8%

Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:

1. Technologia Chemiczna - 9,3%
2. Inż. Chemiczna i Procesowa - 7,9%
3. Zarządzanie i Inż. Produkcji (RCh) - 7,5%

• Dwustopniowe studia magisterskie (rok I - RAu, RE, RIE; I-III - RB, RMT)

Liczba osób wpisanych na semestr letni	- 3095
Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni	- 1697 (54,8%)
Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy	- 1119 (36,2%)
Liczba osób skreślonych	- 107 (3,5%)
Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy	- 2918 (94,3%)

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Inż. i Ochrona Środowiska (CKI) - 92,0%
2. Informatyka - 71,8%
3. Automatyka i Robotyka (RMT) - 68,2%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Automatyka i Robotyka (RAu) - 21,8%
2. Elektronika i Telekomunikacja (RAu) - 26,6%
3. Budownictwo - 40,4%

Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:

1. Automatyka i Robotyka (RAu) - 6,3%
2. Elektronika i Telekomunikacja (RAu) - 5,7%
3. Elektrotechnika - 5,6%

• **Studia dzienne inżynierskie**

Liczba osób wpisanych na semestr letni - 1572
 Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni - 1260 (80,2%)
 Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy - 220 (14,0%)
 Liczba osób skreślonych - 39 (2,5%)

Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy - 1501 (95,5%)

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Inż. i Ochrona Środowiska (CKI) - 95,3%
2. Zarządzanie i Marketing (CKI) - 92,2%
3. Matematyka - 88,4%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Elektrotechnika - 56,1%
2. Mechanika i Budowa Maszyn (DG) - 60,4%
3. Mechanika i Budowa Maszyn (RIE) - 70,7%

Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:

1. Inżynieria i Ochrona Środowiska (CKI) - 9,8%
2. Transport - 9,1%
3. Budownictwo (CKI) - 3,5%

• **Studia wieczorowe inżynierskie**

Liczba osób wpisanych na semestr letni - 4523
 Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni - 2480 (54,8%)
 Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy - 1465 (32,4%)
 Liczba osób skreślonych - 348 (7,7%)

Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy - 4227 (93,5%)

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Zarządzanie i Marketing (Rybnik) - 87,3%
2. Matematyka - 79,6%
3. Zarządzanie i Marketing (Zabrze) - 78,4%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

1. Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (RMT) - 11,1%
2. Elektronika i Telekomunikacja (RAu) - 30,0%
3. Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (RM) - 30,4%

Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:

1. Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (RMT) - 38,9%
2. Automatyka i Robotyka (RAu) - 25,9%
3. Informatyka (Żory) - 21,2%

• **Sprawność studiowania na I roku studiów dziennych (stosunek wpisanych na semestr zimowy r.ak.2001/2002 do r.ak.2000/2001)**

Średnia sprawność studiowania na I roku studiów dziennych - 72,2%

Kierunki studiów o najwyższej sprawności:

1. Zarządzanie i Inż. Produkcji (Katowice) - 100%
2. Zarządzanie i Marketing (Katowice) - 100%
3. Zarządzanie i Marketing (inż., Repty) - 92,2%

Kierunki studiów o najniższej sprawności:

1. Elektrotechnika (2 st.) - 41,7%
2. Technologia Chemiczna - 47,4%
3. Fizyka Techniczna - 48,3%

• **Sprawność studiowania na I roku studiów wieczorowych (liczona jak wyżej)**

Średnia sprawność studiowania na I roku studiów wieczorowych - 52,2%

Kierunki studiów o najwyższej sprawności:

1. Zarządzanie i Marketing (Katowice) - 92,1%
2. Zarządzanie i Marketing (Rybnik) - 89,0%
3. Architektura i Urbanistyka - 86,2%

Kierunki studiów o najniższej sprawności:

1. Elektrotechnika - 16,2%
2. Górnictwo i Geologia (Gliwice) - 23,6%
3. Elektronika i Telekomunikacja - 29,5%

• Obrona prac dyplomowych na studiach dziennych

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (obrona do 10 września br.):

1. Mechanika i Budowa Maszyn (inż., RIE) - 97,1%
2. Fizyka Techniczna - 95,7%
3. Matematyka (inż.) - 95,0%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (jak wyżej):

1. Elektronika i Telekomunikacja (RAu) - 19,0%
2. Elektrotechnika (mu) - 19,2%
3. Automatyka i Robotyka (RAu) - 20,4%

• Obrona prac dyplomowych na studiach wieczorowych inżynierskich

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (obrona do 10 września br.):

1. Inżynieria Materiałowa - 96,0%
2. Budownictwo - 86,8%
3. Mechanika i Budowa Maszyn (RIE) - 85,7%
- Metalurgia - 85,7%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (jak wyżej):

1. Elektronika i Telekomunikacja (RAu) - 17,0%
2. Zarządzanie i Marketing (Katowice) - 43,4%
3. Architektura i Urbanistyka - 51,6%

• Wszystkie kierunki i rodzaje studiów razem

Liczba osób wpisanych na semestr letni	- 19 246
Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni (bez wpisów warunkowych):	- 12079 (62,8%)
Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy	- 5643 (29,3%)
Liczba osób skreślonych	- 746 (3,9%)
Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy	- 18 434 (95,8%)

■ Liczba studentów Politechniki Śląskiej w r.ak. 2001/2002

• Studia dzienne - 21 142

w tym: studia inżynierskie - 2 683
I rok z rekrutacji (mgr i inż.) - 6 463

• Studia wieczorowe i inne - 7 934

w tym: I rok z rekrutacji - 2060
magisterskie uzupełniające - 1398
eksternistyczne mgr.uzup. - 113

Łączna liczba studentów na 11 wydziałach w ramach 29 kierunków - 29 076

w tym: studia inżynierskie - 9 106
I rok z rekrutacji - 9 174

ORGANIZACJA

W październiku 2001 roku ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

■ Zarządzenia

- Nr 1/2001/2002 z dnia 30 października w sprawie kredytów i pożyczek studenckich,
- Nr 2/2001/2002 z dnia 31 października w sprawie zasad przyznawania pracownikom Politechniki Śląskiej dodatków za prace wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych.

■ Pisma okólne

- Nr 1/2001/2002 z dnia 1 października w sprawie składu osobowego władz rektorskich, Senatu, kierownictwa jednostek podstawo-

wych, kierownictwa innych jednostek organizacyjnych Uczelni, komisji, rad programowych i naukowych, Pełnomocników Rektora, przedstawicieli Uczelni wybranych do RGSzW, CK ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, KBN, Komitetów Polskiej Akademii Nauk, dyrektorów i kierowników Administracji Centralnej i Wydziałowej, Społecznych Inspektorów Pracy, przewodniczących związków zawodowych oraz Uczelnianego Zarządu Samorządu Studenckiego - w roku akademickim 2001/2002,

- Nr 2/2001/2002 z dnia 25 października w sprawie odpłatności za miejsce, pokój lub segment w domach Asystenta Politechniki Śląskiej od 1 listopada 2001 roku,
- Nr 3/2001/2002 z dnia 26 października w sprawie pisowni nazwy Działu Spraw Oso-

bowych Pracowników Niebędących Nauczycielami Akademickimi,

- Nr 4/2001/2002 z dnia 29 października o zmianie Uchwały Nr III/16/1999/2000 Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 29 października 1999 r. w sprawie zasad przyjmowania na I rok studiów w Politechnice Śląskiej w latach 2000/2001 do 2002/2003 laureatów i finalistów olimpiad.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wyjazdy, przyjazdy

W październiku br. zarejestrowano 124 wyjazdy zagraniczne do 14 krajów: Niemcy (34 osoby), Słowacja (33), Czechy (26), Belgia (7), Francja (6), Jugosławia (4), Brazylia (3), Holandia (3), Wielka Brytania (3), Bułgaria (1), Japonia (1), Słowenia (1), USA (1), Włochy (1). Cele wyjazdów: konferencje - 87, konsultacje i wykłady - 2, staże, kursy i studia - 10, wymiana - 1, inne powody - 4.

Do Uczelni przybyły w tym okresie 22 osoby z ośmiu następujących krajów: Ukraina (11), Czechy (2), Francja (2), Wielka Brytania (2), Chiny (1), Niemcy (1), Norwegia (1), Słowenia (1).

■ Wizyta przedstawicieli uczelni z Ukrainy

W dniu 12 października 2001 r. Politechnika Śląska gościła delegację Rektorów i Dziekanów uczelni ukraińskich, którzy w ramach programu finansowanego przez US Agency for International Development realizowali 12-dniową wizytę studialną, której celem było zapoznanie się z systemem zarządzania uczelniami polskimi. Delegacja została przyjęta przez Rektora prof. Bolesława POCHOPIENIA a następnie w Sali

fol. W Kalinowski

Senatu zostały zaprezentowane 3 wystąpienia na tematy interesujące naszych gości:

- "Prezentacja Uczelni i główne kierunki rozwoju Pol. Śląskiej" - Prorektor ds. Nauki, prof. R. Sosnowski,
- "System akredytacji w uczelniach polskich" - Prorektor ds. Dydaktyki, prof. W. Zieliński,
- "Zarządzanie szkołą wyższą na przykładzie Politechniki Śląskiej" - Dyr. Administracyjny, mgr inż. W. Wydrychiewicz.

Goście zainteresowani byli wieloma problemami związanymi z procesem dydaktycznym i funkcjonowaniem szkoły wyższej.

Po obiedzie delegacja udała się do Zabrze, gdzie została przyjęta przez Dziekana Wydziału Organizacji i Zarządzania, który zaprezentował Wydział.

Danuta Obracaj

■ Delegacja Politechniki Śląskiej w Doniecku

W Doniecku przebywała (30.05. - 3.06.br.) delegacja Politechniki Śląskiej w składzie:

Prorektor ds. Nauki - prof. dr hab.inż. Remigiusz SOSNOWSKI,
Doctor Honoris Causa Uniwersytetu Technicznego w Doniecku - prof. dr hab. inż. Józef WOJNAROWSKI,

Doctor Honoris Causa Uniwersytetu w Doniecku - prof. dr hab. inż. Mirosław CHUDEK,
Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą - mgr Danuta OBRACAJ.

Delegacja została zaproszona na uroczystości z okazji 80 rocznicy istnienia uczelni w Doniecku i wizyta połączona była z udziałem w międzynarodowym sympozjum "Engineering Education in the global World".

W pierwszym dniu delegacja została zaproszona przez Rektora prof. O. Minajewa na spotkanie wszystkich gości z zagranicznych uczelni, którzy uczestniczyli w uroczystościach.

Podczas spotkania delegacji zagranicznych wystąpił Prorektor ds. Nauki Pol. Śl. prof. Remigiusz Sosnowski i przekazał życzenia od JM Rektora Pol. Śl. dla całej społeczności uczelni

w Doniecku. Ponadto zaprezentowana została uczelnia ze swoimi osiągnięciami na wystawie prezentującej dorobek w okresie 80 lat oraz każda zagraniczna delegacja została przyjęta przez władze rektorskie Politechniki w Doniecku, gdzie omawiane były problemy związane z dalszą współpracą.

Oficjalne obchody odbyły się w Operze w Doniecku i połączone były z częścią artystyczną. Podczas pobytu w Doniecku prof. Remigiusz Sosnowski spotkał się z przedstawicielami Polonii w Towarzystwie Kultury Polskiej.

Delegacja Politechniki Śląskiej została bardzo serdecznie przyjęta i jej pobyt w Doniecku był

okazją do odnowienia kontaktów pomiędzy współpracującymi od lat Uczelniami.

Danuta Obracaj

■ Porozumienie o współpracy z uczelniami zagranicznymi

W roku akademickim 2000/2001 Politechnika Śląska podpisała porozumienia o współpracy z 7 uczelniami zagranicznymi: Shinshu University Nagano (Japonia), TU Bergakademie Freiberg (Niemcy), University of Beria Interior Covilhã (Portugalia), University of Central Florida (USA), Uniwersytet Techniczny Dniepropietrowsk (Ukraina), Kijowski Uniwersytet Handlowo-Ekonomiczny (Ukraina), Państwowy Uniwersytet Zarządzania w Moskwie (Rosja).

■ Współpraca w ramach programu SOKRATES

Wydział Elektryczny w ciągu ostatnich pięciu miesięcy gościł studenta Charles-Emanuel Haquin'a z Institut Supérieur Industriel Pierrard, Virton, Belgia (na fotografii w środku). Jest on podopiecznym prof. Lescroart. Pan Haquin wykonywał pracę inżynierską pt. "Coupled thermal and mechanical analysis of coaxial modular transformer (ANSYS@ Software)", której promotorem był dr hab. inż. Bogusław Grzesik, prof. Pol. Śl., a konsultantem dr inż. Grze-

gorz Ombach. Praca inżynierska została obroniona z wynikiem bardzo dobrym. Pobyt Gościa był elementem współpracy Uczelni w ramach programu SOKRATES. Należy nadmienić, iż inicjatorem współpracy był prof. Ryszard Białecki z Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki.

Z ŻYCIA CKI

- Na początku października br. oddano w użytkowanie odremontowane pomieszczenia dydaktyczne w pawilonie zlokalizowanym na zapleczu budynku głównego Centrum Kształcenia Inżynierów. Pozyskane sale wykładowe w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę bazy dydaktycznej Centrum.

- W dniu 23.10.br. odbyła się w CKI podniosła uroczystość inauguracji roku akademickiego 2001/2002 na terenie kampusu Zespołu Szkół Wyższych przy ul. Rudzkiej 13. Tę szczególną uroczystość poprowadzili Rektorzy: Politechniki Śląskiej prof. Bolesław POCHOPIEŃ i Uniwersytetu Śląskiego prof. Tadeusz SŁAWEK. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Senatów obydwu Uczelni oraz Akademii Ekonomicznej, marszałek Sejmiku Śląskiego Jan OLBRYCHT, prof. Wilibald WINKLER, władze samorządowe Rybnika i miast subregionu rybnickiego, przedstawiciele przedsiębiorstw, firm, jednostek gospodarczych, Fundacji Ekologicznej "Ekoterm-Silesia", Elektrowni "Rybnik" oraz studenci naszej Uczelni i Uniwersytetu Śl. Immatrykulację reprezentantów studentów obydwu Uczelni przeprowadzili Prorektorzy - prof. Wojciech ZIELIŃSKI i prof. Zofia RATAJCZAK. Interesujący wykład inauguracyjny pt. "Podróż po mniejszym niebie" wygłosił prof. Marek SZCZEPAŃSKI z Uniwersytetu Śląskiego. Uroczystość inauguracji roku akademickiego została poprzedzona oddaniem w użytkowanie Uniwersytetowi Śląskiemu i Politechnice Śląskiej dwóch obiektów: budynku dydaktycznego dla

Uniwersytetu Śl. i Laboratorium Nowoczesnych Technologii Przemysłowych dla naszej Uczelni. Obiekt poświęcił Metropolita Górnśląski Arcybiskup - Damian ZIMON, wstęgi przecięli Rektorzy Uczelni. Należy podkreślić wysoki poziom jakości wykonawstwa zaadaptowanych na cele dydaktyczne i badawcze byłych budynków szpitalnych. Po uroczystościach odbyło się okolicznościowe spotkanie w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Elektrowni "Rybnik" w Stodołach.

- W dniach 24.10 i 25.10.br. miały miejsce w CKI dwie cykliczne konferencje naukowo-techniczne cieszące się dużym zainteresowaniem pracowników naukowych i praktyków. Pierwszą z nich przygotowano pod hasłem: "Profilaktyka oraz usuwanie ujemnych wpływów eksploatacji górniczej na środowisko w Rybnickim Okręgu Przemysłowym", drugie spotkanie to seminarium pt. "Zwalczanie zagrożenia metanowego w kopalniach - teoria i praktyka". Organizatorami przedmiotowych spotkań były m.in. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górniczo-Przemysłowych, Zakład Aerologii i Bezpieczeństwa Górniczego Politechniki Śląskiej, Centrum Kształcenia Inżynierów.

- Tradycyjne spotkanie kierownictwa CKI z emerytami Ośrodka odbyło się w dniu 26.10.br. Tego rodzaju coroczne spotkania cieszą się szczególnym zainteresowaniem byłych pracowników Centrum.

- W dniu 30.10.br. w Teatrze Ziemi Rybnickiej nastąpiło otwarcie wystawy prac wykonanych przez studentów specjalności "budowlano-architektonicznej" w ramach całosemestralnej praktyki. Tematy prac zgłoszone zostały przez Zarządy miast ściśle współpracujące z Centrum Kształcenia Inżynierów. W uroczystości otwarcia wystawy uczestniczyli m.in. Prorektor prof. Wojciech ZIELIŃSKI, Dziekan Wydziału Budownictwa prof. Stanisław MAJEWSKI, Prodziekan dr Andrzej MOKROSZ, Dyrektor CKI doc. Szczepan WYRA, przedstawiciele samorządów okolicznych miast, konsultanci prac oraz studenci specjalności "budowlano-architektonicznej".

Z POSIEDZENIA REKTORSKIEJ KOMISJI DS. NAGRÓD

W dniu 16 października br. odbyło się posiedzenie Rektorskiej Komisji ds. Nagród dla Nauczycieli Akademickich.

Tematem obrad było rozpatrzenie wniosków złożonych przez wydziały w ramach Specjalnego Funduszu Nagród oraz analiza zgłoszonych wniosków pracowników naukowych i doktorantów Politechniki Śląskiej ubiegających się o stypendia z Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.

W ramach Specjalnego Funduszu Nagród złożono 78 wniosków o nagrody indywidualne (w tym 23 za doktoraty i 10 za habilitacje) oraz 62 wnioski o nagrody zespołowe.

Zestawienie liczb złożonych wniosków w ujęciu wydziałowym przedstawiono poniżej.

Nagrody dla nauczycieli akademickich w ramach Specjalnego Funduszu Nagród są nagrodami z okazji Dnia Nauczyciela, a ich wysokość określona została zgodnie z § 5 Zarządzenia nr 2 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21.02.1991 r.

W roku bieżącym wysokość nagród wynosi:

dla nagród indywidualnych

I stopnia - 9 180,- zł.

II stopnia - 4 590,- zł.

dla nagród zespołowych

I stopnia - do 18 360,- zł.

II stopnia - do 13 770,- zł.

Komisja w głosowaniu jawnym zaakceptowała przedłożone przez wydziały wnioski o nagrody. Przedmiotem obrad Komisji było również rozpatrzenie wniosków o stypendia z Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej na rok 2002.

Fundacja przyznaje corocznie około 100 jednorocznych stypendiów dla młodych (nie przekraczających 30 roku życia) naukowców posiadających dorobek naukowy udokumentowany publikacjami w uznanych periodykach o zasięgu ogólnokrajowym lub międzynarodowym, w tym w czasopiśmie wyróżnionych z listy filadelfijskiego Instytutu Informacji Naukowej.

Termin składania wniosków o stypendia upływa 31 października roku poprzedzającego rok, na który składany jest wniosek, a wręczenie dyplomów stypendialnych odbywa się w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie w marcu tego roku, na który stypendium jest przyznawane.

Do konkursu zgłoszone zostały wnioski następujących kandydatów:

- dr inż. Grzegorz Ombach (RE)
- mgr inż. Małgorzata Wyganowska (RG)
- mgr inż. Ewa Zylka (RG)
- mgr Iwona Nowak (RMF)
- dr Jacek Biesiada (RM)

Komisja w oparciu o wyniki tajnego głosowania podjęła uchwałę o zgłoszeniu wszystkich wniosków do konkursu Fundacji.

WNIOSKI o nagrody z SFN za rok 2000

WYDZIAŁ	Wnioski indywidualne	w tym		Wnioski zespołowe	RAZEM
		doktoraty	habilitacje		
RAr	7	-	-	1	8
RAu	11	5	1	15	26
RB	5	2	-	2	7
RCH	5	1	2	2	7
RE	7	2	1	5	12
RG	8	1	1	3	11
RIE	12	2	1	2	14
RM	12	4	2	10	22
RMF	4	3	-	6	10
RMT	3	1	1	7	10
ROZ	3	1	1	-	3
OGI	1	1	-	2	3
Ośr. Sportu	-	-	-	3	3
S.J. Obcych	-	-	-	3	3
Ośrodek Dosk. Dydakt.	-	-	-	1	1
RAZEM	78	23	10	62	140

mgr Danuta Beck-Książek

KONFERENCJE I SEMINARIA NAUKOWE

■ II International Seminar on Semiconductor Surface Passivation - SSP'2001

W dniach 10-13 września 2001 r. w Hotelu "Narcyz" w Ustroniu, odbyło się międzynarodowe seminarium naukowe p.n. "II International Seminar on Semiconductor Surface Passivation - SSP'2001". Seminarium, organizowane pod auspicjami Sekcji Nauki o Powierzchni Polskiego Towarzystwa Próżniowego (PTP), było już drugim, kolejnym spotkaniem naukowym specjalistów zajmujących się badaniami naukowymi z zakresu pasywacji powierzchni półprzewodników w aspekcie zastosowań w mikroelektronice i nanoelektronice. O randze seminarium świadczy fakt, że było konferencją satelitarną do odbywającej się w Krakowie międzynarodowej konferencji nauko-

wej p.n. "XX European Conference on Surface Science - ECOSS'2001".

Głównym organizatorem Seminarium SSP'2001 był Zakład Mikroelektroniki Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach, a przewodniczącym Komitetu Naukowego i Organizacyjnego był prof. Jacek SZUBER.

Ogółem w Seminarium SSP'2001 wzięło udział blisko 50 uczestników, w tym ponad 30 uczestników zagranicznych, m.in.: z Anglii, Brazylii, Francji, Indii, Korei, Niemiec, Ukrainy, Węgier, Włoch, Rosji, Ukrainy i USA. Seminarium stało się okazją do wymiany informacji, doświadczeń i pomysłów, forum do szerokiej dyskusji na temat aktualnie prowadzonych badań z tej tematyki w świecie, oraz umożliwiło prezentację swoich osiągnięć naukowych, zwłaszcza młodym specjalistom pracującym w tej tematyce. Stało się ponadto okazją do nawiązania i zacieśnienia kontaktów osobistych.

Seminarium rozpoczął prof. Jacek SZUBER, który m.in. serdecznie powitał uczestników, w tym członków Międzynarodowego Komitetu Doradczego (International Advisory Committee)

z jego przewodniczącym - prof. Hideki HASEGAWA (na zdjęciu) z Hokkaido University, Sapporo (JAPONIA), który z kolei powitał uczestników seminarium w imieniu Międzynarodowego Komitetu Doradczego, a następnie wygłosił referat plenarny p.t. *"Present status and key issues of surface passivation of III-V compound semiconductor - from semiclassical regime to quantum device structures"* w ramach sesji otwarcia seminarium.

W trakcie seminarium wygłoszono łącznie 15 referatów zaproszonych w ramach 11 sesji tematycznych poświęconych zagadnieniom teoretycznym i doświadczalnym z zakresu pasywacji powierzchni półprzewodników, ze szczególnym uwzględnieniem problemu tzw. pinningu poziomu Fermiego na powierzchni półprzewodników.

Spośród uczestników zagranicznych referaty wygłosili prof. Gan P. SRIVASTAVA z Exeter University (ANGLIA), prof. Armando FERRAZ z University of Sao Paulo (BRAZYLIA), prof. Ghader EFTEKHARI z State University of New York (USA), prof. Thomas CHASSE z University of Leipzig (NIEMCY), prof. Karsten HORN z Fritz-Haber Institute der Max Planck Gessellschaft, Berlin (NIEMCY), prof. Dieter ZAHN z Chemnitz University (NIEMCY), prof. Yasuo FUKUDA z Shizuoka Uni-

versity, Hamamatsu (JAPONIA), prof. Hyung-Ho PARK z Yonsei University, Seoul (KOREA), prof. Bernard GRUZZA z B.Pascal University of Clermont-Ferrand (FRANCJA), prof. Janos MIZSEI z Technical University of Budapest (WĘGRY), dr Elena KONENKOVA z Ioffe Institute of Technical Physics of St.Petersburg (ROSJA) i dr Emil PINCIK ze Slovak Academy of Sciences, Bratislava (SLOVAKIA).

Spośród krajowych uczestników referaty zaproszone wygłosili: prof. Maciej BUGAJSKI z Instytutu Technologii Elektronowej w Warszawie oraz dr Bogusława ADAMOWICZ z Zakładu Mikroelektroniki Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Ponadto 14 uczestników zagranicznych wygłosiło komunikaty ustne, a pozostałe prace własne (15) zaprezentowano w postaci plakatów.

Na zakończenie obrad seminarium odbyła się tzw. sesja okrągłego stołu (round-table discussion) n.t. *"Current status and perspectives of semiconductor surface passivation"*, której moderatorem był prof. Hideki HASEGAWA. Owocem bardzo ożywionej dyskusji, z udziałem światowych klasy specjalistów z zakresu pasywacji powierzchni półprzewodników uczestniczących w seminarium, jest idea zorganizowania międzynarodowego konsorcjum wspólnych badań naukowych z zakresu pasywacji powierzchni półprzewodników, ze szczególnym uwzględnieniem dotychczas nierozwiązanych problemów naukowych i technologicznych.

Podsumowania bardzo interesujących 3-dniowych obrad seminarium dokonał prof. Hideki HASEGAWA, natomiast uroczystego zamknięcia seminarium - prof. Jacek SZUBER.

Organizatorzy wydali specjalny zeszyt z programem i streszczeniami przedstawionych referatów i komunikatów. Pełna treść referatów plenarnych oraz komunikatów plakatowych po recenzjach zostanie natomiast opublikowana w specjalnym numerze VACUUM, czasopisma o zasięgu światowym z tzw. listy filadelfijskiej, wydawanego przez Elsevier Science Ltd, UK.

Seminarium było finansowane częściowo z opłat konferencyjnych wnoszonych przez uczestników oraz kilku sponsorów, a częściowo z dotacji Komitetu Badań Naukowych.

W ramach programu socjalnego seminarium, któremu towarzyszyła niestety chłodna jesieńna pogoda, odbyły się m.in. przyjęcie powitalne uczestników, tradycyjna uroczysta kolacja oraz ognisko z pieczeniem kiełbasek.

W powszechnej opinii uczestników, w tym wielu wybitnych specjalistów z tematyki po-

wierzchni półprzewodników - m.in. członków komitetów redakcyjnych światowych czasopism naukowych, Seminarium SSP'2001 dobrze wypełnia lukę w systemie konferencji naukowych z tematyki powierzchni półprzewodników organizowanych w świecie i zgodnie ze wstępnymi ustaleniami kolejne seminaria SSP będą dalej organizowane cyklicznie co 2 lata, z udziałem specjalistów ze wszystkich ważniejszych ośrodków światowych z tej tematyki.

prof. Jacek Szuber

■ **XI Ogólnopolskie Seminarium "Analitika surowców mineralnych, stopów metali i odpadów przemysłowych"**

W dniu 26 września 2001 r. na Wydziale Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej w Katowicach odbyło się XI Ogólnopolskie Seminarium "Analitika surowców mineralnych, stopów metali i odpadów przemysłowych". Głównym organizatorem seminarium była Komisja Analizy Surowców Mineralnych i Metali Komitetu Chemii Analitycznej PAN przy współudziale Katedry Chemii Analitycznej i Ogólnej oraz Katedry Metalurgii Politechniki Śląskiej. W seminarium wzięli udział członkowie Komisji, a także pracownicy naukowcy Zakładu Chemii Analitycznej Uniwersytetu Śląskiego i Katedr Chemii Analitycznej i Ogólnej, Metalurgii oraz Nauki o Materiałach Politechniki Śląskiej, Zakładu Materiałoznawstwa Instytutu Metalurgii Żelaza i Zakładu Chemii Analitycznej Instytutu Metali Nieżelaznych. Otwarcia obrad dokonał prof. Ryszard BARANOWSKI, przewodniczący Komisji Analizy Surowców Mineralnych i Metali Komitetu Chemii Analitycznej PAN. Tematyka obrad obejmowała wybrane zagadnienia metodyczne i aplikacyjne z zakresu analityki materiałowej oraz aktualne, związane z wprowadzaniem w wielu laboratoriach systemów jakości i ubieganiem się przez nie o certyfikat akredytacji, problematyki rozwoju i oceny ich kompetencji technicznych oraz roli walidacji metod analitycznych. Obradom przewodniczył prof. Jerzy Jurczyk z Uniwersytetu Śląskiego.

Tematy prezentowanych referatów były następujące:

1. Możliwości interpretacji wyników dyfrakcji rentgenowskiej (XRD) wspomaganą programami komputerowymi "CERIUS2" i "MATERIALS STUDIO"- Jerzy Kowalczyk, Marcin Maciejewski (Politechnika Wrocławska, Instytut Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich);

2. Metody wydzielania palladu i platyny z materiałów z przemysłu miedziowego - Maria Brzezicka (Instytut Metali Nieżelaznych, Zakład Chemii Analitycznej, Gliwice), Irena Baranowska (Politechnika Śląska, Katedra Chemii Analitycznej i Ogólnej, Gliwice),
3. Znaczenie walidacji w usługach badawczych i akredytacji laboratorium - Witold Rosikoń (Politechnika Śląska, Katedra Nauki o Materiałach, Katowice);
4. Krótka charakterystyka głównych problemów analityki odpadów przemysłowych - Andrzej Wyciślik, Lilianna Wojtynek, Remigiusz Sosnowski (Politechnika Śląska, Katedra Metalurgii, Katowice);
5. Utrzymanie, rozwój i ocena kompetencji technicznych laboratoriów badawczych - Andrzej Wyciślik, Lilianna Wojtynek, Remigiusz Sosnowski (Politechnika Śląska, Katedra Metalurgii, Katowice);
6. Kilka praktycznych wskazówek dotyczących roztwarzania mikrofalowego szlamów i pyłów hutniczych - Andrzej Wyciślik, Magdalena Sobczyk, Przemysław Kornytowski (Politechnika Śląska, Katedra Metalurgii, Katowice).

Po każdym z wygłoszonych referatów wywiązała się dyskusja, w której autorzy poszczególnych prezentacji odpowiadali na pytania, wyjaśniając szczegółowo przedstawione rozwiązania i modyfikacje metodyczne. Przewodzący obrady prof. Jerzy JURCZYK podziękował autorom referatów za trud włożony w przygotowanie ich prezentacji. Wszystkie przedstawione na seminarium referaty zostały opublikowane w starannie opracowanych materiałach seminaryjnych.

W drugiej części odbyło się plenarne posiedzenie Komisji Analizy Surowców Mineralnych i Metali Komitetu Chemii Analitycznej PAN, poświęcone omówieniu aktualnie realizowanych prac, jak i sprecyzowaniu problematyki badawczej, a także planowi działania Komisji w przyszłym roku. Postanowiono kontynuować organizację cyklicznych seminariów nt. "Analitika surowców mineralnych, stopów metali i odpadów przemysłowych". Przyszłoroczne seminarium odbędzie się w maju lub czerwcu w Krakowie. Dokonano również wstępnej oceny przebiegu obrad tegorocznego seminarium. Posiedzeniu przewodniczył prof. Ryszard BARANOWSKI, który dokonał również podsumowania obrad.

Uczestnicy pozytywnie ocenili zarówno merytoryczną, jak i organizacyjną stronę obrad.

Dr hab. inż. Andrzej Wyciślik

■ 48 Międzynarodowa Konferencja "Krzepnięcie i Krystalizacja Metali"

W dniach 19-21 września 2001 roku odbyła się 48. Międzynarodowa Konferencja: "Krzepnięcie i Krystalizacja Metali 2001" w Kielcach, jako integralna część Międzynarodowych Targów Odlewniczych "Metal 2001". Katedra Odlewnictwa Politechniki Śląskiej jest naukowym współorganizatorem targów, prowadząc tam oprócz konferencji naukowej o tematyce odlewniczej, giełdę pomysłów, innowacji i wdrożeń oraz ich ocenę. Konferencja już od siedmiu lat

związana jest z targami, kreując hasło "Wszystko dla Odlewnictwa". W bieżącym roku uczestniczyło czynnie w konferencji ponad 70 osób (w tym 7 osób z zagranicy), a w giełdzie - ponad 95 osób. Z okazji konferencji i targów najbardziej wartościowe naukowo referaty i artykuły opublikowano w Archiwum Odlewnictwa. Od 2001 roku Katedra Odlewnictwa jest nie tylko współorganizatorem, ale również konsultantem tematyki targów, na zasadzie porozumienia z dyrekcją targów.

Józef Gawroński

MUZEUM GEOLOGII ZŁÓŻ WYSTAWIA ZBIORY W TARNOWSKICH GÓRACH

Muzeum Geologii Złóż im. Czesława Poborskiego udostępniło część swoich zbiorów paleontologicznych na kolejnej zorganizowanej poza Uczelnią wystawie. We wrześniu tego roku, po rocznych przygotowaniach, otwarto okresową wystawę pt. "Skamieniałości triasowe okolicy Tarnowskich Gór". Wystawę przygotowaną przez pracowników Wydziału Górnictwa i Geologii otwarto z okazji jubileuszu 25-lecia odbudowy Kopalni Zabytkowej w Tarnowskich Górach. Kopalnia Zabytkowa prezentuje licznie odwiedzającym turystom, zarówno z kraju jak i zagranicy, niezwykle cenne i ciekawe okazy oraz obiekty związane z górnictwem rud cynku i ołowiu oraz współwystępującego srebra. *Pierwsze wzmianki o górnictwie srebra i ołowiu tego rejonu pochodzą z XII wieku. W latach 1528-1628 istniało pomiędzy Tarnowskimi Górami a Bytomiem około 20 tys. szybików. Rudy wzbogacano w 180 płuczkach zaś wytop ołowiu i srebra prowadzono w 30 hutach. W 1788 r sprowadzono z Walii pierwszą maszynę parową, którą zainstalowano dla odwadniania w kopalni Fryderyk w Tarnowskich Górach.*

Kopalnia Zabytkowa nie miała dotychczas pośród swoich licznych zbiorów eksponatów paleontologicznych - skamieniałości, można więc sądzić, że przygotowana ekspozycja uzupełni zbiory. Znaczenie gospodarcze ziemi tarnogórskiej wiązało się bowiem głównie z górnictwem rud.

Skamieniałości a więc szczątki organiczne będące świadectwem dawnego życia znajdowano, opisywano i oznaczano niejako "przy okazji" podczas intensywnych robót górniczych i badań geologiczno-poszukiwawczych.

Rejon Tarnowskich Gór, obejmujący fragment monokliny śląsko-krakowskiej, znajduje się w pobliżu północnej granicy Zagłębia Górnośląskiego i charakteryzuje się obecnością utworów triasowych o grubości około 250 m. W środkowej części profilu triasu - wapieniu muszlowym - znajdują się dolomity kruszczońskie zawierające rudy cynku i ołowiu wraz ze srebrem.

Należy także przypomnieć, że trias jest szczególnym okresem w dziejach Ziemi. Przed około 245 mln. lat po schyłku ery paleozoicznej nastąpiła największa w dziejach naszej planety zmiana flory i fauny. Według niektórych szacunków wyginęło wtedy 90-95% żywych organizmów. Po tym masowym wymieraniu - wielkiej zagładzie w triasie - opustoszały świat odziedziczył nieliczne ocalałe gatunki, które początkowo powoli a następnie coraz szybciej różnicowały się, dając początek nowym.

Na wystawie zaprezentowano skamieniałości zwierząt bezkręgowych oraz kręgowców. Pośród bezkręgowców należy zwrócić uwagę m in. na gąbki, ramienionogi, małże, ślimaki oraz szczególnie liliowce. Liliowce (krynoidy) to gromada bezkręgowców należąca do szkarłupni. Szkarłupnie to wyłącznie morskie, wysoko zorganizowane zwierzęta o charakterystycznej pięciopromiennej budowie ciała i szkieletu. Liliowce zwane są "kwiatami morskimi" zaś nagromadzenia ich szczątków tworzyły ławice i soczewki wapieni krynoidowych - charakterystycznych dla górnośląskiego triasu.

Pośród zwierząt kręgowych zaprezentowano skamieniałości gadów i ryb. Gady triasowe były zwierzętami lądowymi i wodnymi, drapieżnikami i roślinożercami o wielkości do kilku m. Dały początek największym stworzeniom żyjącym na ziemi - dinozaurom. Prezentowane skamieniałości gadów to zęby, kręgi, żebra i kości kończyn należące do jaszczurek, notozaurów, cymatosaurów oraz placodusa.

Szczałki ryb należą do dwóch grup - ryb promieniopłetwych - kostnołuskich (Colobodus, Gyrolepis, Saurichtys) oraz ryb chrzęstnoszkieletowych - żarłaczy (rekinów). Zachowane szczątki rekinów są niestety niepozorne. Najczęściej są to pokryte szklivem zęby występujące zarówno

w paszczy jak i tworzące pokrywę ciała. Szkielet rekina, zbudowany z chrząstek, nie zachowuje się w stanie kopalnym. Z chrząstkowym szkieletem rekinów wielu specjalistów łączy fakt, że nigdy nie zanotowano u nich choroby nowotworowej.

Wystawę "Skamieniałości triasowe okolicy Tarnowskich Gór", do której przygotowano także okolicznościowy folder, opracował piszący te słowa we współpracy z mgr inż. Martą Ligenzą, zaś autorem oprawy plastycznej jest mgr Czesław Żydaczewski, który również przygotował zdjęcia na okładkę (p. str. 4 okładki)

Krystian Probiez

Z PRAC KBN

■ Posiedzenie Komitetu

18 października 2001 r. odbyło się kolejne posiedzenie Komitetu Badań Naukowych. Obradom przewodniczył prof. Andrzej Wiszniewski - Minister Nauki, Przewodniczący Komitetu. Gościem specjalnym był Minister-elekt prof. dr hab. inż. Michał Kleiber.

Po przyjęciu porządku obrad i protokołu z poprzedniego posiedzenia Komitet zapoznał się z informacją Departamentu Studiów i Polityki Naukowej dotyczącą raportów z realizacji zadań dofinansowanych ze środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania (DOT-R) w roku 2000 przedłożonych przez naczelne i centralne organy administracji rządowej oraz Polską Akademię Nauk i Polską Akademię Umiejętności. Departament proponował przyjęcie 29 raportów i uznanie zadań za wykonane. Komitet jednomyślnie informację przyjął.

Min. Małgorzata Kozłowska przekazała informacje dotyczące realizacji budżetu działu 730-Nauka w roku bieżącym. Według informacji Ministra Finansów ograniczenie dla części 28-Nauka osiągnie 213 000 000 zł. Omówione zostały możliwe źródła zmniejszenia wydatków oraz harmonogram prac nad nimi:

- do 15 listopada br. powinno nastąpić zakończenie analizy szczegółowej,
- w listopadzie i grudniu br. nastąpi zmiana zarządzeń oraz podjęcie uchwał przez Komitet,
- w grudniu br. nastąpi zgłoszenie wydatków, które nie wygasają,
- w styczniu 2002 roku zostanie zamknięty rok finansowy 2001.

Min. Kozłowska omówiła również budżet na rok przyszły z uwzględnieniem limitów ustalonych przez Ministra Finansów. Wynosi on dla części 28 - Nauka 3 027 003 000 zł (3 006 853 zł w dziale 730 - Nauka, co będzie stanowić 0,378% udziału w PKB). W stosunku do roku 2001 nastąpi spadek nakładów na badania naukowe nominalnie o 8,94%, a realnie o 13,7% (przy uwzględnieniu planowanej na rok 2002 inflacji średniorocznej 5,5%).

Obie informacje po długiej dyskusji zostały przez Komitet przyjęte.

Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedłożył projekty uchwał, w sprawie przyznania środków finansowych na dofinansowanie:

- badań naukowych i prac rozwojowych będących częścią programów Unii Europejskiej i innych programów międzynarodowych w wysokości 6 731 600 zł, w tym:
 - na dofinansowanie w latach 2001 -2003 badań naukowych i prac rozwojowych będących częścią programów Unii Europejskiej i innych programów międzynarodowych 6 686 600 zł (w tym 2 960 700 zł w roku bieżącym),
 - na dofinansowanie kontynuowania współpracy z partnerami zagranicznymi oraz kosztów ponownego przygotowania wniosków do 5. PR - 15 000 zł,
 - dla koordynatorów projektów 5. PR na pokrycie części kosztów prac przygotowawczych - 30 000 zł;
- realizacji zadań dotyczących uczestnictwa polskich zespołów w projektach 5. PR - 848 500 zł, w tym:
 - 803 500 zł na dofinansowanie w latach 2001 - 2003 prac wykonywanych w ramach 5. PR (262 400 zł w roku 2001),
 - 15 000 zł na dofinansowanie kontynuowania współpracy z partnerami zagranicznymi oraz kosztów ponownego przygotowania wniosku,
 - 30 000 zł dla koordynatora projektu 5. PR na pokrycie części kosztów prac przygotowawczych, w szczególności na przygotowanie wniosku wymaganego przez Komisję Europejską;
- badań naukowych i prac rozwojowych realizowanych w ramach Inicjatywy EUREKA w wysokości 1 708 600 zł w latach 2002 - 2004.

Komitet uchwały przyjął. Ponadto Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedłożył informację w sprawie przyjęcia rozliczenia raportów rocznych i końcowych

z wykonania w 2000 r. zadań w ramach projektów 5. PR realizowanych przez:

- podmioty działające na rzecz nauki finansowane ze środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania (DOT) jako zadania wyodrębnione,
- jednostki naukowe.

Komitet informacje przyjął. Podobnie, jak informację na temat uczestnictwa polski w 5. Programie Ramowym Unii Europejskiej.

W sprawach różnych Komitet wysłuchał między innymi informacji:

- min. Małgorzaty Kozłowskiej o działaniach wynikających z ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz skutkach finansowych dla działu 730 - nauka w roku bieżącym,

- min. Jana Krzysztofa Frąckowiaka o postulacie Uniwersytetu Śląskiego wprowadzenia oceny parametrycznej dorobku artystycznego. Następne posiedzenie Komitetu Badań Naukowych wstępnie zaplanowano na 15 listopada 2001 roku.

Na zakończenie Minister Nauki, Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych prof. Andrzej Wiszniewski podziękował członkom Komitetu i osobom zaproszonym za blisko czteroletnią współpracę, którą określił jako niezwykle owocną. W imieniu zebranych Ministra pożegnali prof. Janina Józwiak i prof. Krzysztof Kurzydłowski - zastępcy Przewodniczącego.

■ PROFESOR MICHAŁ KLEIBER Ministrem Nauki - Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych

19 października 2001 r. prof. dr hab. inż. Michał KLEIBER został zaprzysiężony przez Prezydenta RP na Ministra Nauki - Przewodniczącego KBN.

Prof. dr hab. inż. Michał Kleiber (ur. 23.01.1946 r. w Warszawie), jest specjalistą z zakresu mechaniki i informatyki, od 1994 r. członek korespondent PAN. Jest absolwentem budownictwa lądowego na Politechnice Warszawskiej (1968) oraz matematyki na Uniwersytecie Warszawskim (1971). W 1972 r. uzyskał stopień doktora na Politechnice Warszawskiej, a następnie związał się z Instytutem Podstawowych Problemów Techniki PAN, gdzie od 1986 roku kierował Zakładem Metod Komputerowych Mechaniki. W 1989 r. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego, a w 1995 roku został dyrektorem Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN. W swojej pracy naukowej

prof. Kleiber zajmuje się badaniami nad nieliniową mechaniką ciał odkształcalnych i konstrukcji, numerycznymi metodami rozwiązywania złożonych zagadnień mechaniki, termomechaniki i biomechaniki. Prowadzi również badania nad zastosowaniem nowoczesnych metod informatycznych w badaniach naukowych, technice i medycynie. Prof. Michał Kleiber jest autorem blisko 100 prac naukowych oraz 6 książek, w tym m. in. *Incremental Finite Element Modelling in Nonlinear Mechanics of Structures* (1985), *Artificial Intelligence in Computational Engineering* (1990), *The Stochastic Finite Element Method* (1992). Jest laureatem nagród Sekretarza Naukowego PAN (1978, 1983, 1988), Wydziału IV PAN (1979) oraz Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1983 i 1987).

22 października 2001 r. Prezes Rady Ministrów odwołał ze stanowiska podsekretarza stanu w Komitecie Badań Naukowych panią Małgorzatę Kozłowską. Jak poinformował Minister Nauki, prof. Michał Kleiber, pani Małgorzata Kozłowska w okresie najbliższych trzech miesięcy będzie jego nieetatowym doradcą w zakresie spraw związanych z jej dotychczasowym zakresem czynności.

*Rzecznik prasowy
Komitetu Badań Naukowych
dr Tadeusz Zaleski*

Z NOTATNIKA PRZEWODNICZĄCEGO RG SZ.W.

Prezydium Rady Głównej zebrało się po raz 23. w bieżącej kadencji Rady 13 września 2001 r. Działając zgodnie z upoważnieniem Rady zapiniowano projekty 8 aktów prawnych, wśród których były projekty trzech rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej zawierających przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 20 lipca br. o zmianie Ustawy o szkolnictwie wyższym, Ustawy o wyższych szkołach zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Były to projekty rozporządzeń w sprawie wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników uczelni państwowych i - w ramach osobnego rozporządzenia - dla pracowników zatrudnionych w państwowych uczelniach zawodowych oraz w sprawie sposobu obsługi administracyjnej i finan-

sowej prac Rady Głównej i Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Projekty te omówiono po wysłuchaniu wypowiedzi prof. Edmunda Wittbrodta, Ministra Edukacji Narodowej, który wyjaśnił kilka istotnych elementów rozporządzeń dotyczących spraw płacowych i przedstawił zasady, jakimi ma zamiar kierować się przy przydziale konkretnych kwot przypadających poszczególnym uczelniom. Uznając, że przedstawione wcześniej projekty rozporządzeń płacowych należy rozpatrywać łącznie z tym, co zawierała wypowiedź Ministra, wyrażono o nich opinię pozytywną (zgłaszając kilka uwag szczegółowych co do trzeciego ze wspomnianych wyżej projektów). Stwierdzono przy tym, że najważniejsze jest jak najszybsze ostateczne zredagowanie i wydanie tych rozporządzeń. Uprzedzając wypadki mogą powiedzieć, że w chwili gdy piszę te *notatki*, wspomniane rozporządzenia są już podpisane.

Pozytywnie zaopiniowano też pozostałe projekty aktów prawnych. Rozpatrzono 20 spraw dotyczących tworzenia nowych szkół wyższych i rozszerzania uprawnień szkół już istniejących, względnie zmian organizacyjnych w uczelniach publicznych, opiniując przedstawione Radzie wnioski pozytywnie w 9 przypadkach, negatywnie także w 9, a w 2 przypadkach wypowiedziano się pozytywnie jedynie co do części każdego z wniosków, negatywnie zaś co do reszty. Wypowiedziano się na temat projektu ustawy o utworzeniu Krajowej Rady Bioetyki przedstawionego przez Senat RP, wyrażając pozytywną opinię przy zgłoszeniu jednak kilku uwag szczegółowych. Uznano za niemożliwe przychylenie się do zażalenia jednej ze szkół, która nie zgadzała się z wcześniej wydaną opinią Rady Głównej o wniosku w sprawie przyznania uprawnień do prowadzenia studiów magisterskich. Chcąc uniknąć przeładowania szczegółami sprawozdawczej części tych *notatek* zrezygnuję z dalszego omawiania "spraw rutynowych".

W początkowej części posiedzenia Prezydium uczestniczył prof. Grzegorz Opala, Minister Zdrowia, który przedstawił swój pogląd na sprawę włączenia - już przesądzonego - szpitali klinicznych w struktury akademii medycznych. Zwrócił uwagę na niebezpieczeństwa związane z tym, że niektóre z tych szpitali są zadłużone i wchodząc do uczelni medycznych obciążają te uczelnie swymi długami. Nie ma tu miejsca na rozwijanie tego tematu. Chciałbym jednak stwierdzić, że dyskusja, która wywiązała się po wypowiedzi Ministra była - według mnie - nader ważna. W dyskusji podnie-

siono oczywiście konieczność oparcia kształcenia lekarzy oraz prowadzenia badań naukowych w bardzo wielu dziedzinach medycyny na bazie klinicznej. Sądzę, że byłoby lepiej, gdyby taka dyskusja odbyła się znacznie wcześniej.

Prezydium Rady stwierdziło, że działalność Tatrzańskiego Parku Narodowego jest - i musi być - przedmiotem zainteresowania Rady, gdyż Park spełnia, oprócz wielu innych ról związanych z ochroną przyrody i turystyką, także nader ważną rolę terenu badań naukowych i działalności dydaktycznej (w Tatrzańskim Parku Narodowym wykonuje się rocznie sto kilkadziesiąt prac magisterskich i dyplomowych, badania niezbędne dla przeprowadzenia kilkunastu przewodów doktorskich i kilku habilitacyjnych). W związku z tym zajęto stanowisko w sprawie trybu odwołania dyrektora TPN. Prezydium Rady z największym niepokojem, zdumieniem i dezaprobatą stwierdziło, że decyzję o odwołaniu dra Wojciecha Gąsienicy-Byrcyna ze stanowiska dyrektora TPN podjął - kończący niebawem sprawowanie swej funkcji - Minister Środowiska, wbrew opinii Komisji Ochrony Środowiska Sejmu RP oraz Państwowej Rady Ochrony Przyrody. Prezydium stwierdziło w związku z tym, że: *Kompletne zlekceważenie tych opinii, a w szczególności jedomyślnie wyrażonej opinii grona najwybitniejszych ekspertów tworzących Państwową Radę Ochrony Przyrody musi budzić poważne wątpliwości co do intencji oraz motywów, które zostały podane jako powody decyzji Ministra Środowiska.* W dniach 19. i 20. września zorganizowane zostały *Dni Otwarte AGH* połączone z konferencją *Bariery w kształceniu osób niepełnosprawnych na poziomie szkolnictwa wyższego w Polsce - doświadczenia i perspektywy poprawy sytuacji.* Na zaproszenie prof. Bronisława Barchańskiego, prorektora AGH, wzięłem udział w tej konferencji i miałem okazję do zabrania głosu. Przypomniałem m.in. postulaty i pewne dokumenty Rady Głównej dotyczące spraw będących przedmiotami obrad, w tym w szczególności stanowisko Rady z dnia 28 listopada 1996 r. zawierające dezyderat wyodrębnienia w planie finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotacji w wysokości 10% planowanych na dany rok środków PFRON i skierowanie jej na dofinansowywanie kształcenia osób niepełnosprawnych, a także list wystosowany 9 listopada 1998 r. przez przewodniczącego Rady do Ministra Edukacji Narodowej, nawiązujący do tego stanowiska w kontekście ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji osób niepełnosprawnych i zwracający

uwagę na to, że wspomniana ustawa stwarza formalne możliwości wprowadzenia na trwałe do rocznych planów finansowych znacznych

środków na dofinansowanie kosztów kształcenia dzieci i młodzieży.

Andrzej Pelczar

DOBRE OBYCZAJE W NAUCE

Ukazało się trzecie wydanie opracowane przez Komitet Etyki w Nauce Polskiej Akademii Nauk - zbioru zasad i wytycznych pt. "Dobre obyczaje w nauce".

Wiceprezes PAN prof. Włodzimierz Ostrowski w piśmie skierowanym do JM Rektora prosi o rozpowszechnienie w środowisku akademickim treści tego opracowania.

Opracowanie, w liczbie 255 egzemplarzy, zostało już Dziekanom Wydziałów posiadających uprawnienia do nadawania stopni naukowych. Na łamach naszego biuletynu "Dobre obyczaje w nauce" publikujemy w dwóch częściach. Poniżej przedstawiamy część pierwszą zawierającą przedmowę do wydania trzeciego oraz dwa rozdziały. W następnym numerze opublikujemy drugą część, tj. rozdziały 3÷8.

Przedmowa

W dyskusjach, jakie toczyły się w czasie przygotowywania i po opublikowaniu obu poprzednich wydań "Dobrych obyczajów w nauce" niezrędko pojawiały się wątpliwości czy publikacja ta może zmienić zły stan powszechnego poczucia etosu nauki w kraju. Uzasadnieniem dla wskazania wzorcowych wytycznych i wytknięcia najczęstszych naruszeń etyki przeznaczonych dla szybko wzrastających szeregów uczonych i pracowników nauki była potrzeba dostarczenia ramowego zestawu obejmującego różnorodne problemy i dezyderaty związane z działalnością badawczą, dla zapewnienia nauce solidności (science integrity) i wiarygodności. Złe badania naukowe są nie tylko bezwartościowe i przynoszą straty materialne, ale też wprowadzając, choćby czasowo, w błąd mogą szkodzić tak środowisku naukowemu jak i ogółowi, gdy ich wyniki stają się podstawą ingerencji w życie społeczne lub gdy rozpalają emocje społeczne i rozbudzają zwodnicze nadzieje.

Taki zestaw wymagań może być pomocnym elementem dla opiniowania nakładów na naukę i badania naukowe, dla rankingu osiągnięć, dla regulowania procedur awansowych i premiowania; wreszcie formułują one granice odcinającą od nieuczciwości i fałszu, aby nie można się było tłumaczyć nieświadomością.

W przeciwieństwie do innych twórczych działalności, nauka jest obecnie przedsięwzięciem kooperacyjnym i ogólnospołecznym. Wynoszo-

na jest do rzędu czynników decydujących o rozwoju ludzkości i świata, o losach krajów i narodów w XXI stuleciu. Nakłada ona na uczonych obowiązki wdrażania młodych naukowców i wpajania im zasad dobrej roboty i dobrych obyczajów. Z tego też wynika obowiązek wytykania i ścigania tych, którzy z tych reguł się wyłamują. Cały ten ruch na rzecz etyki w nauce rozwinął się niedawno i nie można nie dostrzegać, że nabiera nieustannie na sile, a gwałtownie rozwijająca się nauka wysuwa coraz to nowe wyzwania.

Uzasadnia to już samo z siebie, że Komitet Etyki w Nauce PAN po raz trzeci w ciągu lat wszczął prace redakcyjne nad nowelizacją poprzednich wydań "Dobrych obyczajów w nauce". Szczególny zaś asumpt do tego dał nam projekt podobnego dokumentu z 2000 r. opracowanego dla Unii Europejskiej przez European Science Foundation. Projekt ten został nam przesłany dla wyrażenia naszych uwag i opinii, co też zrobiliśmy w przekonaniu, że osiem lat działalności i wielokrotnych dyskusji, a także częściowo zmieniający się co trzy lata skład Komitetu dają nam dostateczną do tego podstawę. Biorąc zaś pod uwagę nasze aspiracje wejścia do Unii Europejskiej i wiążące się z tym potrzeby dostosowywania naszych regulacji i przepisów do ducha podobnych aktów unijnych, zacerpnęliśmy z ich projektu szereg myśli i sformułowań nieobecnych w naszych poprzednich wydaniach "Dobrych obyczajów w nauce", z myślą o ich wykorzystaniu w nowym wydaniu.

Przypomnijmy pokrótce genezę tej publikacji, której punktem wyjścia był opracowany przez J. Mamesa "Kodeks etyczny pracownika nauki" (Nauka Polska, 1993). Ten zaś opierał się na traktacie pt. "Etyka ludzi nauki" (Spotkania, 1974/7) i poprzedzony był zebraniem dyskusyjnymi w Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1976-1978. Wspomniany "Kodeks" J. Mamesa rozesłaliśmy w 1993 r. do 92 wyższych uczelni i instytutów naukowych w kraju i otrzymaliśmy 50 odpowiedzi. Z nich, oraz z dyskusji na trzech kolejnych posiedzeniach Komitetu, J. Mames, który pełnił funkcję reportera, zebrał 220 uwag. Odliczając zdawkowe oraz powtarzające się opinie poddano rozpatrzeniu

przez Komitet 174 propozycje zmian. Ostatecznie do preredagowania "Kodeksu" wykorzystano 130 uwag. Nowy tekst został wszystkim członkom Komitetu rozesłany przed dyskusją plenarną. Całość została punkt po punkcie ponownie odczytana, a sformułowanie każdego punktu oddzielnie przegłosowane. Spośród 56 dyrektyw zawartych w pierwowzorze tylko 4 pozostały niezmienione w nowym tekście. Była to więc duża praca zespołowa, której prof. J. Mames nie zgodził się już firmować jako autor. Plenum Komitetu jednomyślnie zatwierdziło tekst do druku, biorąc na siebie odpowiedzialność autorską. Prezes PAN w Przedmowie do I wydania pt. "Dobre obyczaje w nauce" (1994) zachęcał do dalszego nadsyłania uwag i propozycji, które mogłyby dopomóc w kolejnym ulepszeniu tekstu.

W 1995 r. wydano angielskie tłumaczenie I edycji pod tytułem "Good Manners in Science", a w następnym roku Rumuńskiej Akademii Nauk udzielono zgody na dokonanie rumuńskiego tłumaczenia, które ukazało się tam w dwóch czasopismach.

W ciągu 2 lat wpłynęły 33 nowe wypowiedzi, w tym jedna zbiorowa od jednej z Rad Wydziałowych, dlatego liczby indywidualnych wypowiedzi nie da się sprecyzować.

W sumie dwukrotny apel o dyskusję i krytykę przyniósł spory wkład, który wzbogacił obrady Komitetu, a zarazem zwiększył niejako zastęp współautorów i poszerzył krąg współodpowiedzialności. Ponieważ z 254 uwag wyodrębniono 74 poprawki, które kolejno przegłosowywano w Komitecie, przygotowując nowy tekst. W drugim wydaniu (1996) utrzymano 8 tych samych rozdziałów i tę samą liczbę 56 zasad, z których tylko jedna została wymieniona na inną. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę stale zwiększającą się liczbę dyskutantów zamieszczono w nim 2 listy respondentów, a to na pierwszy apel Komitetu (1993) i na apel Prezesa PAN zawarty w I wydaniu "Dobrych obyczajów w nauce" (1994) oraz skład Komitetu w pierwszej i drugiej kadencji.

Obecne, trzecie wydanie podejmuje Komitet w zmienionym i rozszerzonym składzie trzeciej już kadencji. Podejmujemy je nie tylko dlatego, że zdążamy do członkostwa w Unii Europejskiej, a to zmusza do ideowego zbliżania narodowych i unijnych deklaracji i wytycznych, ale także dlatego, że w nadesłanym projekcie "European Science Foundation Guidelines" znaleźliśmy kilka punktów, których w naszej publikacji nie było. Wychodząc z założenia, że nasz tekst dobrze merytorycznie odpowiada ducho-

wi dokumentu europejskiego, zamiast udostępnić w kraju jego tłumaczenie postanowiliśmy raczej posunąć się krok naprzód w doskonaleniu naszego wydawnictwa, zachowując w ten sposób datowanie naszej inicjatywy. Główna różnica między oboma dokumentami wydaje się polegać na tym, że nasz ukierunkowany jest indywidualnie do uczonych i pracowników nauki w przekonaniu, że wszystko zależy od ludzi. Europejski adresowany jest przede wszystkim do instytucji naukowych. Uważając, że społeczne oblicze i prestiż nauki tworzą przede wszystkim uczeni a nie same instytucje, postanowiliśmy zachować nasz tytuł i układ tekstu adresowany do pracownika naukowego, wzbogacając tekst jedynie o paragrafy, które istotnie mogą być przydatne, zwłaszcza w realizacji nadzoru nad solidnością nauki i w ściganiu naukowej nieuczciwości. W tym celu sporządzony został wykaz proponowanych zmian tekstu III wydania, który rozesłany został wszystkim członkom Komitetu, w celu przygotowania się do dyskusji. Na posiedzeniu Komitetu 9 maja 2000 r. przedyskutowano i przy 1 głosie sprzeciwu podjęto uchwałę o przygotowaniu trzeciego wydania "Dobrych obyczajów w nauce". Członkowie Komitetu zobowiązali się do dalszego nadsyłania swych propozycji na piśmie. Dla nadania projektowi ostatecznego kształtu na podstawie dotychczasowych i dostarczonych materiałów wybrano Zespół Redakcyjny w składzie: M.K. Bryski, K. Gibiński, A. Grzegorzczak, Z. Herman, H. Juros, M. Latoszek, J. Pelc i M. Żydowo. Wszystkie nadesłane wypowiedzi zostały na czas dostarczone, po czym Zespół ten zebrał się 19 października 2000 r., aby je rozpatrzyć. W sumie było 47 uwag nadesłanych przez 19 członków Komitetu. Uwagi te miały charakter przeważnie poprawek redakcyjnych. Prof. A. Grzegorzczak po zapoznaniu się z projektem nowego tekstu oświadczył, że nie mógłby się pod nim podpisać i przedstawił własny projekt, w którym niestety odrzucone zostały uzupełnienia zaproponowane do III wydania celem zbliżenia naszego wydawnictwa do ESF Guidelines "Good Research Practice". Prof. A. Grzegorzczak wziął jednak udział w dalszej dyskusji, w której paragraf po paragrafie i punkt po punkcie rozpatrywano i przegłosowywano proponowane poprawki. Znaczną większość przyjęto jednomyślnie. W głosowaniu wszyscy członkowie Zespołu, z wyjątkiem jednego, wypowiedzieli się za wydaniem uzgodnionej wersji tekstu.

Tego rodzaju akcja formowania wytycznych i wskazówek toczy się aktualnie na całym świecie.

cie różnymi torami. Chodzi o utrzymanie solidności i rzetelności nauki, o etos uczonego i o zaufanie społeczne do nauki. Doskonalenie w ciągu 8 lat naszej publikacji w trzech kolejnych wydaniach jest świadectwem włączania się coraz to szerszej reprezentacji naszego środowiska naukowego, którego obojętności dla tej akcji uprzednio wielokrotnie doświadczaliśmy. Od samego początku pojawiały się pesymistyczne opinie, że wydanie jeszcze jednej broszury nie zmieni tej bariery obojętności, a jej treść stworzona przez zaalarmowanych przedstawicieli różnych dziedzin nauki nie zastąpi przecież istniejących podręczników etyki.

Nigdy też nie mieliśmy takiej intencji i zdawaliśmy sobie sprawę z niewdzięczności podejmowanej akcji. Nie chcieliśmy ani przeciwstawiać się profesjonalnym podręcznikom etyki, których niestety ani studenci, ani adepci różnych dziedzin nauki nie zwykli brać do ręki. Chodziło tylko o to, aby głównie wśród młodzieży krótko i zwięźle ujętymi wytycznymi i egzemplifikowaniem zachodzących coraz częstszych wyłączeń zwrócić uwagę na zagubioną lub zanikającą świadomość wartości w nauce i motywacji do pracy na tej niwie i odpowiedzialności za nią. Mamy przekonanie, że zaniechanie tej akcji we własnym środowisku byłoby naszą winą.

W I wydaniu (1994) "Dobrych obyczajów w nauce" widniał podtytuł "Zbiór zasad i wytycznych". Pojawiły się wtedy oburzone głosy, jakim prawem grupa autorów ośmiela się dyktować swoje wytyczne dużej społeczności naukowej. Napomnieni w ten sposób w drugim wydaniu w 1996 r. ograniczyliśmy podtytuł do "Zbioru zasad". Gdy jednak National Academy of Science w 1996 r., po obszernej publicznej dyskusji wydała swą publikację "On being a scientist" skierowaną w podobnym duchu do młodych adeptów nauki, oferując im "guidance in situations involving professional ethics", gdy obecnie wiele już rządowych i międzynarodowych instytucji na świecie wydaje swoje "guidelines" albo "recommendations", po zebraniu już licznych u nas głosów poparcia, wreszcie po zatwierdzeniu przez trzy kolejne składy Komitetu Etyki w Nauce PAN stale ulepszanych wersji, postanowiliśmy nie krępować się "naszą niekompetencją" i powróciliśmy do pierwotnego określenia "Zasady i wytyczne".

Znane nam są też trudności z wychwytywaniem naruszeń etyki w nauce, z uchylaniem się i zaniechaniem dochodzeń oraz trudności z piętnowaniem i represjonowaniem tych naruszeń. Nie włączamy do naszych wytycznych tych pała-

cych problemów, które mogłyby poprawić sytuację, dlatego że ideologicznie, jak i prawniczo wykraczałoby to poza granice tej skromnej publikacji, której celem jest budzenie świadomości społecznej i poczucia odpowiedzialności moralnej. W dzisiejszym świecie są one pilnie dostrzegane i podejmowane także w różnych innych dziedzinach życia, próbuje się je rozwiązywać praktycznie. Nauka podejmuje walkę o prawdę, która jest jej istotnym celem, walcząc ze słabościami ludzkiej natury, aby eliminować z niej zło i zapewnić jej wiarygodność i prestiż. Dlatego podkreśliśmy w tym wydaniu rolę instytucji i instancji naukowych w przestrzeganiu tych zasad, zaś w Appendix podajemy kilkanaście pozycji z bardzo bogatego piśmiennictwa, ułożonych chronologicznie.

Kornel Gibiński

Rozdział 1 Zasady Ogólne

*Wiedza i rozum są dzisiaj tak zagrożone,
Jak to się niegdyś rzadko zdarzało,
A wraz z nimi zagrożone jest także to,
Co ludzkie po prostu: być może samo człowieczeństwo*
(J.M. Bocheński, 1992)

1.1. Pracownika nauki obowiązują zasady etyki ogólnoludzkiej, w szczególności zasady dobrych obyczajów w nauce.

Etyka ogólnoludzka obowiązuje pracownika nauki tak jak każdego człowieka, ale odpowiedzialność jest jego większa ze względu na wyższy stopień świadomości, a także dlatego, że pracownikom nauki przypisuje się wysoką rangę w społecznej hierarchii i postrzega ich jako autorytety w życiu społecznym.

Pracownika nauki obowiązują przede wszystkim normy prawdomówności i bezinteresowności.

Zasady etyki i dobrych obyczajów obowiązują pracownika nauki we wszystkich jego zachowaniach, a nie tylko w ramach działalności profesjonalnej.

Jeśli przepisy prawne lub służbowe naruszałyby etos ludzi nauki, to pracownik nauki powinien dążyć do zmiany takich przepisów i uzgodnienia ich z kanonami dobrych obyczajów w nauce.

1.2. Pracownik nauki nie może żądać od swych współpracowników albo podwładnych zachowania sprzecznego z zasadami dobrych obyczajów w nauce.

1.3. Pracownik nauki nie może usprawiedliwiać posłuszeństwa ani lojalnością swego zachowania sprzecznego z zasadami dobrych obyczajów w nauce.

1.4. W sytuacji, gdy zastosowanie dobrych obyczajów w nauce popada w kolizję

z innymi ogólnie akceptowanymi systemami wartości, pracownik nauki powinien dokonywać wyboru zgodnie z własnym sumieniem i podejmować osobistą decyzję w każdym konkretnym przypadku moralnego konfliktu.

1.5. Pracownik nauki uznaje naukę za ważny składnik kultury i broni jej przed nieuzasadnionymi zarzutami.

Pracownik nauki powinien bronić prawa do badania każdego zagadnienia naukowego niezależnie od jego doraźnej użyteczności w przeświadczeniu, że:

- w skali historycznej rozwój nauki prowadzi do ogólnego postępu cywilizacyjnego i poprawy ludzkiego bytu;
- nauka zaspokaja naturalne potrzeby poznawcze człowieka;
- upowszechnienie wiedzy o świecie ulepsza ludzkie obyczaje.

1.6. Pracownik nauki jest obowiązany przeciwdziałać złemu wykorzystaniu osiągnięć naukowych i użyciu ich przeciw człowiekowi.

Pracownik nauki powinien być świadomy, że wyniki jego działalności naukowej mogą być źle użyte, ale nie powinno go to powstrzymywać w działalności czysto poznawczej. Zobowiązuje go to natomiast do przeciwstawienia się próbom wykorzystania nauki do niegodziwych - z punktu widzenia humanizmu - celów przez:

- ostrzeżenie decydenta o możliwych następstwach takich prób;
- odmowę współpracy;
- informowanie i mobilizowanie opinii publicznej, a w szczególności opinii środowisk naukowych.

1.7. Pracownik nauki powinien ustawicznie poszerzać i pogłębiać swą wiedzę i doskonalić umiejętności.

1.8. Pracownika nauki obowiązuje postawa krytyczna.

W swojej działalności profesjonalnej pracownik nauki szanuje poglądy autorytetów naukowych, ale wyżej niż autorytety stawia rzeczowe argumenty.

Pracownik nauki dostosowuje stanowczość swych wypowiedzi do stopnia ich uzasadnienia. Pracownika nauki powinna cechować stała gotowość do kwestionowania, rewidowania i odrzucania teorii, nawet będącej jego własnym dorobkiem, jeśli nie wytrzymuje próby racjonalnej krytyki lub konfrontacji z faktami.

1.9. Pracownik nauki powinien bronić jej wolności.

Wolność nauki sprowadza się do wolności wyboru problematyki, wolności wyboru metody rozwiązania, a przede wszystkim wolności myśli i wolności głoszonego słowa. Pracownik nauki godzi się na ograniczenie wolności słowa i wyboru tematyki, jeśli ograniczenia te są niezbędne w świetle nadrzędnych racji (na przykład tajemnicy państwowej) i są dokonywane przez kompetentne gremia naukowe.

Pracownik nauki przeciwstawia się jako szkodliwym dla jej rozwoju:

- cenzurowaniu wypowiedzi i publikacji naukowych;
- ograniczaniu dostępu do materiałów źródłowych;
- utrudnianiu swobodnego przepływu informacji naukowej;
- utrudnianiu osobistych kontaktów między ludźmi nauki.

Pracownik nauki dąży do tego, aby samorządność była powszechną i trwałą formą życia naukowego na wszystkich szczeblach.

Wymaganie od pracownika nauki deklaracji lojalności wobec władz politycznych lub innych instytucji pozanaukowych godzi w zasadę wolności nauki i powinno się spotkać z protestem środowisk naukowych.

1.10. Pracownik nauki potępia stosowanie w nauce kryteriów pozanaukowych, natomiast jest pełen rezerwy, a nie potępienia wobec problemów, które jeszcze nie są nauką.

Pracownika nauki powinna cechować bezstronność i postawa sprzeciwu wobec wszelkich form dyskryminacji w świecie nauki. Ocenianie osiągnięć naukowych w zależności od kryteriów personalnych, narodowościowych, rasowych czy światopoglądowych jest niegodne pracownika nauki.

1.11. Pracownik nauki nie działa złośliwie na szkodę reputacji zawodowej innego kolegi.

Jeżeli jednak ma dowody lub uzasadnione podejrzenia sprzecznego z prawem albo dobrymi obyczajami postępowania w sferze nauki, w szczególności fałszywych lub nierzetelnych wyników badań, to nie powinien tego ukrywać.

1.12. Pracownik nauki nie uzależnia jakości swej pracy od wynagrodzenia, ale ma prawo domagać się godziwego wynagrodzenia za swą pracę.

1.13. Pracownicy nauki mają szczególny obowiązek szerzenia w swoich środowiskach osobiście oraz za pośrednictwem instytucji i organizacji naukowych, za-

sad rzetelnej pracy naukowej, tępienia nieuczciwości naukowej lub łamania dobrych obyczajów.

Rozdział 2

Pracownik nauki jako twórca

2.1. Pracownik nauki uznaje wyniki twórczości naukowej za osobiste dobro twórcy, ale zarazem za dobro wspólne.

Publikacja w czasopiśmie kontrolowanym przez Komitet Redakcyjny jest istotnym końcowym punktem procesu naukowego. Z chwilą publikacji treść jej staje się częścią własności publicznej, jaką jest wiedza naukowa i otwarta zostaje droga do jej wykorzystywania z uwzględnieniem poniższych zasad. Wielu uczonych dzieli się jednak z kolegami swoimi pomysłami i obserwacjami, ustnie lub korespondencyjnie, w trakcie trwania pracy. Odzwierciedła to społeczną naturę działalności naukowej, jednak stwarza okazję do wykorzystania tych informacji do własnych celów bez zgody autora, co jest naruszeniem prawa własności intelektualnej.

Pracownik nauki przestrzega przyjętych w skali międzynarodowej i skonkretyzowanych w prawie państwowym przepisów prawa, w tym zwłaszcza prawa autorskiego. Z prac opublikowanych drukiem może korzystać pod warunkiem wskazania źródła i wyraźnego rozgraniczenia osiągnięć własnych i cudzych. Dosłowne zaczerpnięcie fotografii, rysunków, wykresów, tablic wymaga uprzedniej zgody autora lub wydawcy. Zaczerpnięć takich należy unikać, jeżeli nie są one dostatecznie umotywowane potrzebami naukowymi. Przytaczanie cytatów z cudzych dzieł naukowych jest dopuszczalne tylko w granicach wyznaczonych potrzebą dokładnego i zwięzłego poinformowania o cudzym autorstwie.

Materiały na prawach rękopisu mogą być wykorzystane wyłącznie za pisemną zgodą autora i ze wskazaniem źródła.

Istotne sugestie lub rady wypowiedziane ustnie lub korespondencyjnie są intelektualną własnością autora i mogą być wykorzystane za jego zgodą i pod warunkiem wskazania ich pochodzenia.

2.2. Pracownik nauki dba o to, aby uznanie za osiągnięcia naukowe przypadło temu, komu uznanie to rzeczywiście się należy.

Zaofiarowanie nie uzasadnionego współautorstwa czy odstąpienie autorstwa pracy naukowej innej osobie, przyjęcie odstąpionego autorstwa, a zwłaszcza żądanie odstąpienia autorstwa są

niedopuszczalne. Tylko rzeczywisty autor dzieła ma prawo figurować jako taki i prawo to jest niezbywalne.

Tylko rzeczywisty udział twórczy uzasadnia wystąpienie w roli autora pracy naukowej. Pomoc redakcyjna lub techniczna, powinny być pokwitowane imiennym podziękowaniem. Samo kierownictwo zakładu naukowego nie uzasadnia współautorstwa.

2.3. Główną motywacją pracownika nauki powinna być pasja poznawcza i chęć wzbogacenia dorobku nauki. Celem zaś powinno być poznanie prawdy.

Pracownik nauki ma prawo i obowiązek dochodzić swojego priorytetu naukowego. O priorytecie rozstrzyga data publikacji naukowej lub data wpłynięcia maszynopisu do redakcji wydawnictwa naukowego. Podstawą dochodzenia priorytetu może być również data złożenia wniosku patentowego.

Ogłaszanie nierzetelnych wyników badań, a także publikacje nieudokumentowane, np. dla zapewnienia sobie priorytetu są niedopuszczalne. Zarówno publikacje, jak i sprawozdania z działalności naukowej muszą być odtwarzalne przez innych. Szczególnie muszą być dokładnie opisane nowe techniki, a wyniki podane w pełni i w sposób obiektywny i zrozumiały. Analiza oraz ocena statystyczna szczegółowo podana, zwłaszcza gdy nastąpiły jakiegokolwiek odstępstwa od pierwotnego projektu.

2.4. Pracownika nauki obowiązuje uczciwość wobec sponsora lub zleceniodawcy.

Pracownik nauki podejmuje się tylko takich zadań, zwłaszcza zleconych, do których wykonania ma odpowiednią wiedzę i umiejętności. W przeciwnym razie powinien bezstronnie wskazać osobę, mogącą najlepiej wykonać zadanie. Pracownik nauki powinien dążyć do wykonania zadań, zwłaszcza sponsorowanych, w sposób najprostsz i najoszczędniejszy. Zakres przeprowadzonych badań należy ograniczyć do rozmiarów podyktowanych niezbędną potrzebą. Wykorzystanie istniejących rozwiązań - cudzych lub własnych - powinno być wyraźnie zaznaczone w sprawozdaniu i uwzględnione w końcowym rozliczeniu kosztów sponsorowanego tematu.

W pracach badawczych wykonanych na zlecenie sponsora umowa o badanie musi być sporządzona zgodnie z wytycznymi "Good Research Practice Guidelines". Jasno określone muszą być kroki powzięte dla zabezpieczenia i eksploatacji własności intelektualnej z wyszczególnieniem praw obu stron. Należy uzgodnić prawo do publikacji i wykorzystywania takich in-

formacji, które powinny być publikowane w interesie publicznym lub podane do wiadomości odnośnych władz. Powinny być ustalone zasady postępowania arbitrażowego na wypadek zaistnienia różnic interpretacyjnych warunków umowy. Przed zawarciem kontraktu musi być jasno określona przynależność własności intelektualnej i korzyści materialnych z wykorzystania pracy. Jeśli ważne względy komercyjne nie pozwalają na publikację, a informacje dotyczą ważnych problemów zdrowia, środowiska lub innych publicznych spraw, obowiązkiem sponsora i głównego badacza jest, aby taka informacja dostała się do odpowiednich władz lub ciał nadrzędnych.

2.5. Badania naukowe należy prowadzić w sposób nie uwłaczający godności człowieka i nie naruszający zasad humanitarnych.

Badania, których przedmiotem jest człowiek, należy prowadzić zgodnie z przyjętymi zasadami Deklaracji Helsińskiej i jej kolejnymi uzupełnieniami. W postępowaniu z człowiekiem jako przedmiotem badań należy przestrzegać zasady dobrowolnej i świadomej zgody na uczestnictwo w badaniach oraz zasady poufności i anonimowości wyników badań. Jeżeli badany jest małoletni, to należy dodatkowo uzyskać zgodę jego rodziców lub prawnych opiekunów. Osobie badanej trzeba przyznać prawo do wycofania się z uczestnictwa w trakcie prowadzonych badań.

W przypadku badań dolegliwych obowiązkiem pracownika nauki jest analiza konieczności takich badań, ograniczenie ich rozmiaru, zminimalizowanie stopnia ich dolegliwości i przywrócenie osób badanych do stanu sprzed podjęcia badań. Osoba badana powinna być w pełni uświadomiona co do charakteru, celu i skutków badań. Naruszenie tej normy jest dopuszczalne tylko w tych szczególnych sytuacjach, gdy uprzednia pełna informacja o badaniach mogłaby zniweczyć wartość wyników badań. W tych przypadkach zatajona informacja pracownik nauki powinien ujawnić osobie badanej po zakończeniu badań i uznać jej prawo do odmowy zgody na wykorzystanie uzyskanych od niej danych.

Na osobach, których wolność osobista jest ograniczona żadnych badań doświadczalnych nie prowadzi się.

Badania na zwierzętach, podejmowane tylko w razie konieczności, należy prowadzić tak, aby nie zadawać im cierpienia. W przypadku badań dolegliwych obowiązkiem pracownika nauki jest ograniczenie ich rozmiaru i zminimalizowanie stopnia ich dolegliwości.

2.6. Badania naukowe należy prowadzić w taki sposób, aby nie zagrażały człowiekowi i społeczeństwu, a także nie szkodziły środowisku naturalnemu i kulturowemu człowieka.

Jeżeli szkody takie są nieuniknione, to należy zminimalizować ingerencję człowieka w środowisko i po zakończeniu badań przywrócić je do stanu pierwotnego.

2.7. Pracownik nauki dzieli się z innymi swymi osiągnięciami i wiedzą.

Pracownik nauki jest obowiązany do rzetelnego przedstawienia wyników badań, świadomy że nierzetelność w sferze nauki szkodzi nauce i społeczeństwu. Pracownik nauki nie ukrywa niewygodnych wyników badań, podważających jego hipotezy robocze, ani nie zataja alternatywnych hipotez i sposobów interpretacji. Pracownik nauki nie wywiera jakiegokolwiek nacisku na innych pracowników nauki w celu świadomego ukrycia prawdy, ujawnionej w toku badań naukowych.

Opóźnianie ogłoszenia wyników pracy naukowej może być usprawiedliwione jedynie dobrem samej nauki.

Pracownika nauki powinno cechować uznanie dla innych dyscyplin naukowych i gotowość do życzliwej współpracy z ich przedstawicielami. Pracownik nauki może ubiegać się o patenty. Działalność taka powinna mieć na celu zastrzeżenie praw autora w sferze praktyki, a nie ograniczenie swobodnego przepływu informacji naukowej.

Patentować można wynalazki ale nie odkrycia naukowe.

2.8. Pracownik nauki nie mnoży publikacji naukowych w celu upozorowanego wzbogacenia swego dorobku.

Jeżeli upowszechnienie osiągnięć naukowych usprawiedliwia opublikowanie tej samej pracy w różnych czasopismach, to należy powiadomić o tym redakcje tych czasopism i uzyskać ich zgodę. W takiej sytuacji konieczne jest powołanie się autora na swe wcześniejsze publikacje tego samego tekstu oraz wyraźne zgrupowanie powtórzonych publikacji w wykazie własnego dorobku naukowego na jednej pozycji. Przy sporządzaniu bibliografii własnych publikacji wszystkie prace drukowane wielokrotnie muszą być wymienione na jednej pozycji.

2.9. Pracownik nauki powstrzymuje się od samochwalczej reklamy.

Wykorzystuje prasę, radio i telewizję w celu upowszechnienia osiągnięć nauki, w tym także osiągnięć własnych, ale nie w celu popularyzowania własnej osoby.

Pracownik nauki podlega wymogom redakcyjnym wydawcy, ale zaleca się, aby jako autor publikacji naukowej występował bez tytułów i stopni naukowych. Informacje o autorze powinny być podane w oddzielnej notce.

2.10. Pracownik nauki unika używania tytułów i stopni naukowych w wypowiedziach wykraczających poza obszar jego kompetencji naukowej i oddziela swe naukowe opinie od innych sądów, a zwłaszcza nie używa nauki do propagandy.

Ciąg dalszy w następnym numerze

R Ó Ź N E

■ Spotkanie z wiceministrem

Na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki odbyło się w czerwcu spotkanie kolegium Wydziału z wiceministrem gospodarki p. T. Donocikiem. Celem spotkania była wymiana poglądów nt. edukacji w aspekcie przemian gospodarczych w kraju. W szczególności rozmawiano oraz poszukiwano rozwiązania w sprawie możliwości nabywania uprawnień budowlanych instalacyjnych dotyczących instalacji wodnych, gazowych, powietrznych i ciepłowniczych przez absolwentów kierunku studiów Mechanika i Budowa Maszyn, specjalność energetyczna. Okazuje się, że zgodnie z Ustawą o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów wymagana jest w ww. sprawie inicjatywa ustawodawcza w Sejmie.

Ryszard Wilk

■ Archiwum Odlewnictwa - nowy rocznik Komisji Odlewnictwa Polskiej Akademii Nauk w Katowicach, redagowany w Katedrze Odlewnictwa Politechniki Śląskiej

Przed 22 laty w Katedrze Odlewnictwa Politechniki Śląskiej powstało czasopismo "Krzepnięcie Metali i Stopów" - stworzone przez prof. W.M. Sakwę - członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk, ówczesnego Sekretarza Naukowego Oddziału Katowickiego. W tym czasie ukazało się 45 zeszytów z recenzowanymi

artykułami naukowymi z dziedziny krystalizacji, krzepnięcia i stygnięcia, obróbki cieplnej metali, stopów i kompozytów odlewanych, w tym również skróty prac doktorskich, habilitacyjnych i monografii.

Ranga naukowa tego czasopisma, redagowanego zawsze przez Katedrę Odlewnictwa, a imieniem przez prof. prof. Stanisława Jurę i Józefa Gawrońskiego przy współpracy z szerokim Komitetem Redakcyjnym z obszaru wszystkich placówek PAN i uczelni technicznych, jest wysoka.

Decyzją Prezydium PAN, od czerwca br., czasopismo "Krzepnięcie Metali i Stopów", podniesione zostało do rangi i tytułu "Archiwum Odlewnictwa" i zyskało nowy międzynarodowy Komitet Redakcyjny. W bieżącym roku ukazał się rocznik pierwszy z dwoma wydaniami - 1/1 i 1/2. Siedziba Redakcji oraz jej przewodnictwo nie uległy zmianie. Obszar zainteresowań naukowych rocznika został rozszerzony na całą dziedzinę odlewnictwa i kompozytów odlewanych.

Józef Gawroński

SPORT

■ Sekcja judo AZS

Bardzo udany start judoków we Wrocławiu.

- W dniach 29-30.09.2001 r. rozegrano Ogólnopolski Turniej Juniorów i Juniorek Młodszych z udziałem 238 zawodników i zawodniczek z 54 klubów. Zawodnicy z AZS Gliwice wywalczyli 4 drugie miejsca i 3 trzecie. W punktacji klubowej nasz AZS wywalczył I miejsce.
- W dniach 6-7.10.2001 r. w hali "Gwardii" Warszawa rozegrany został Międzynarodowy Turniej Dzieci i Młodzików z udziałem zespołów z Łotwy, Litwy i 10 klubów z Polski. W punktacji zespołowej zespół z Gliwic wywalczył puchar za III miejsce (za Łotwą i Gwardią Warszawa). Indywidualnie złoty medal wywalczyli **Jacek Malczewski** i **Paweł Kosiorek**.
- W dniach 5-7.10.2001 r. na obiektach sportowych "Flota" Gdynia zostały rozegrane 45 Mistrzostwa Polski Seniorów w Judo. Bardzo udanie startowali gliwiccy judocy, zdobywając 2 medale w tej prestiżowej imprezie. - Srebrny medal wywalczył **Bronisław Wolkowicz** (81 kg) - wynik ten należy uznać za duży sukces. Zawodnik startował z niewyle-

- czoną poważną kontuzją lewej ręki. Tylko duża rutyna i silna wola walki pozwoliły mu dojść do finału. Walkę finałową przegrał niewielką różnicą punktów.
- Brązowy medal wywalczył **Ireneusz Kwieciński** (+100 kg). Wynik ten oraz 5. miejsce w kategorii OPEN należy uznać za sukces, mając na uwadze drobne kontuzje zawodnika i braki we właściwym przygotowaniu do Mistrzostw.

Wynik ten jest nagrodą za ciężką pracę zawodników i trenerów Czesława Garncarza i Grzegorza Kotlińskiego.

- Judocy AZS Politechniki Śląskiej w Gliwicach udowodnili, że w kategorii juniorów młodszych są ścisłą czołówką Polski. W dniu 20.09.2001 r. w hali Gwardii rozegrane zostały Drużynowe Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych i Juniorek Młodszych zakończone olbrzymim sukcesem gliwickich zespołów. Judocy w bardzo ostrej rywalizacji wywalczyli srebrny medal, ulegając w finale Juwenii Wrocław. Zespół gliwicki walczył w składzie:

Lech Zarzycki (50 kg),
 Marcin Niedzielski (55 kg),
 Wojciech Jaworski (60 kg),
 Michał Warth (66 kg),
 Aleksander Kowalski (73 kg),
 Łukasz Laskowski (73 kg),
 Michał Ochendowski (81 kg),
 Paweł Dragon (90 kg),
 Michał Romanowski (+90 kg).

Juniorki młodsze wywalczyły medal brązowy. Wyniki te są kolejnym sukcesem sekcji judo AZS Gliwice, a zwłaszcza opiekunów sekcji: Tadeusza Połomskiego, Eugeniusza Olejniczaka, Waldemara Stochelskiego i Czesława Garncarza.

■ Spotkanie Rektora ze sportowcami

Już do tradycji weszły spotkania władz Politechniki Śląskiej ze sportowcami reprezentującymi barwy AZS-u Gliwice na arenie Polski, sławiąc dobre imię zarówno Uczelni jak i klubu. Takie też spotkanie miało miejsce 22 października br. W imieniu JM Rektora sportowców przyjmował prof. Jan Chojcan, Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju pełniący również funkcję prezesa AZS Gliwice. Najważniejsi jednak na tym spotkaniu byli sportowcy. Sekcja Judo w tym roku zdobyła już 9 medali, w tym 7 indywidualnie:

- Wojciech Jaworski - Mistrzostwo Polski Juniorów Młodszych w wadze do 55 kg,
 - Ewa Łaszowska - brązowy medal Mistrzostw Polski w wadze do 48 kg,
 - Agnieszka Kluk - brązowy medal Mistrzostw Polski w wadze do 52 kg,
 - Bartosz Garsztecki - wicemistrzostwo Polski w wadze do 73 kg,
 - Jakub Jaworski - II miejsce Mistrzostw Polski Juniorów,
 - Bronisław Wołkowicz - II miejsce Mistrzostw Polski Seniorów w wadze do 81 kg,
 - Ireneusz Kwieciński - III miejsce Mistrzostw Polski Seniorów w wadze powyżej 100 kg
- oraz 2 medale drużynowe za zajęcie II miejsca w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych w Judo. Drugi medal drużynowy, tym razem brązowy, wywalczyła drużyna dziewcząt startując w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorek Młodszych. Na spotkaniu byli również przedstawiciele tenisa stołowego - Karol Szotek oraz Michał Gołdyn, których wyniki sportowe prezentujemy niżej.

Sławomir Gibas

■ W ekstraklasie tenisa stołowego

Ekstraklasa to już nie przelewki. To najlepsze drużyny oraz zawodnicy naszego kraju. Tym bardziej należy patrzeć z wyrozumiałością na zmienne szczęście zespołu Art Ceramika AZS Politechnika Śląska Gliwice. Po pięciu meczach ligowych są na 8 pozycji z jednym wygranym i aż czterema przegranymi meczami. Pierwszy mecz przegrali 4:0 z Morliny Ostróda. Tu bardzo dobrze zagrał **Jarosław Tomicki**, który w pięciosetowej grze przegrał z Kai Xu, który miał gromić polskich zawodników. W kolejnych meczach o przegranej czy zwycięstwie decydowały ostatnie gry. W takich chwilach już coraz mniejsze znaczenie mają umiejętności, a bardziej wytrzymałość zawodnika na stres. W drugiej, czwartej oraz piątej kolejce gliwicki zespół przegrał 4:3, natomiast jak na razie jedyny wygrany mecz z Olimpią-Unią Grudziądz zakończył się również rezultatem 4:3. To właśnie w tym meczu wydawało się, że **Michał Gołdyn** przełamał swoją złą passę wygrywając obie gry singlowe. Całkiem dobrymi występami może pochwalić się **Karol Szotek**, który wygrał jedną grę singlową oraz wspólnie z Jarosławem Tomickim pokonali przeciwnika. Para **Tomicki**

ki-Szotek już od czterech spotkań jest niepokonana.

Tabela po piątej kolejce rozgrywek ekstraklasy tenisa stołowego:

1. Legiz Morliny Ostróda	- 5	10: 0	20: 1
2. MLKS Odra CB Roeben Głaska Księginice	- 5	10: 0	20: 5
3. PKTS Agis-Bau Pabianice	- 5	8: 2	16: 15
4. KS Gaz Polski ZSMP Z. Góra	- 5	8: 2	19: 8
5. ASTS GKS Olimpia-Unia Grudziądz	- 5	6: 4	18: 12
6. KS AZS PW ALF Fourmen Wrocław	- 5	4: 6	10: 17
7. MKS Pogoń Siedlce	- 5	2: 8	8: 19
8. Art Ceramika AZS Polit. Śl. Gliwice	- 5	2: 8	13: 19
9. MRKS DGT Gdańsk	- 5	0: 10	7: 20
10. SKS Alumn Płock	- 5	0: 10	5: 20

Sławomir Gibas

■ Siatkarze AZS Gliwice w czołówce II ligi

Piłka siatkowa na Politechnice Śląskiej ma się bardzo dobrze. W tym roku drużyna wygrała VI Akademickie Mistrzostwa Polski, pokonując przy tym II-ligowe zespoły z Zielonej Góry, Katowic, Częstochowy oraz I ligi "B" z Opola i Warszawy. Później był Puchar Polski, w którym dopiero mecz z zespołem KS Nysa (I "A" liga) wyeliminował siatkarzy z dalszych rund. Pierwszoligowy zespół chyba trochę nie docenił swojego przeciwnika z Gliwic. Oba mecze jednak wygrał 3:0, ale trochę się przy tym napocił. W meczu rewanżowym AZS był bardzo blisko, aby wygrać z nimi seta. To byłby naprawdę sukces. Teraz już tylko pozostały rozgrywki ligowe. AZS Politechnika Śląska Gliwice ma naprawdę wielką ochotę powalczyć o wejście do pierwszej ligi. Jak na razie są na bardzo dobrej drodze. Najpierw wygrali 3:0 z SMS II Spała, która przyjechała do Gliwic z bardzo młodym zespołem. A już tydzień później, 20 października br. grając na wyjeździe, powtórzyli sukces wygrywając znowu 3:0 z Bzurą Ozorków. Po spotkaniu tak skomentował grę swojego zespołu **dr Krzysztof Czapla**,

trener siatkarzy AZS Gliwice: Graliśmy trudny mecz. Zespół z jakim przyszło nam się zmierzyć grał już dwa razy w I "B". Zagraliśmy dobrze od samego początku. Nasza drużyna była osłabiona brakiem Marka Chodakowskiego. W pierwszym secie zarówno my jak i gospodarze ostro walczyli. Prowadzenie przejmowała raz jedna drużyna, raz druga. Drugi i trzeci set już kontrolowaliśmy cały czas, mimo że sety te wygramyśmy do 19 i 20. Jako zespół zaprezentowaliśmy się naprawdę bardzo dobrze.

Listopad zapowiada się bardzo pracowicie dla zespołu. Do rozegrania pozostało 5 meczy, w tym trzy u siebie. To będzie okres, w którym dowiemy się jaką naprawdę szansę ma ten zespół w rozgrywkach. Pierwsza runda, a znaczna jej część przypada właśnie na listopad, pokaże czy do rewanżowych meczów będzie można przystąpić spokojnie, czy też będzie to ciężka walka i odrabianie strat.

Sławomir Gibas

■ Dobry start sekcji szachowej

W dniach od 29 września do 7 października br. w Hali Sportowej MOSiR-u w Zabrzu rozegrano jubileuszowy XXV Międzynarodowy Indywidualny Turniej Szachowy "Zabrzańskie Jesień" o puchar Prezydenta Miasta Zabrze. Zawody rozegrano w "open-ach" A, B i C. W open-ie A grało 62 zawodników posiadających ranking szachowy od 1800 wzwyż. W zawodach nie zabrakło oczywiście zawodników AZS Gliwice. Wysokie, 2 miejsce zajął senior **Artur Goj**, który w 10 grach zgromadził 8.5 punktów. Do udanych występów należy zaliczyć juniorów. **Michał Kunicki** zajął 7 miejsce uzyskując 6.5 pkt. Uzyskany wynik pozwolił na wypełnienie drugiej normy kandydackiej na mistrza. **Michał Flasiński** zajął 14 miejsce, a jego klubowy kolega **Paweł Zwierzyński** 24 miejsce. W "open-ie" B startowało 57 zawodników, od rankingu 1000 do 1600 włącznie. **Dawid Wysocki** zajął 6 miejsce, **Karol Gola** był 7, a jego siostra **Karolina** 17. Natomiast w "open-ie" C uczestniczyli wyłącznie amatorzy.

Sławomir Gibas

■ Tanecznie i sportowo

Działająca już od sześciu lat w naszej Uczelni sekcja aerobiku umożliwia wielu studentkom i studentom poznanie walorów tej młodej, ale bardzo ciekawej dyscypliny. Trenerka sekcji

Ewa Flach przygotowała już niejednego studenta do występów na Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych czy do pokazów o charakterze aerobikowo - tanecznym na uczelnianym Świątce Sportu, jak również z okazji akcji reklamowo - promocyjnych (np. w gliwických hipermarketach). Odbywają się tu również ważne imprezy związane z fitnesssem. W latach 1999 i 2000 w Nowej Hali Ośrodka Sportu odbył się Międzynarodowy Kongres "Fitness & Art." pod patronatem JM Rektora Politechniki Śląskiej. Na dwa dni zjechali znani instruktorzy z Polski oraz różnych krajów Europy, a nawet Afryki, którzy ćwicząc - prowadząc swe lekcje, pokazali jak można uczyć i bawić jednocześnie. Wraz z nimi ćwiczyło blisko 200 uczestników kongresu - instruktorów i amatorów fitnessu z całej Polski. Tego typu imprezy są bardzo dobrym sposobem na pogłębianie wiedzy na temat tej dziedziny sportu, dlatego też już od września br. niektórzy zawodnicy sekcji wraz z trenerką brali udział w warsztatach i konwencjach poświęconych tej dyscyplinie sportu organizowanych w różnych miastach Polski. Dzięki tym kursom wszystkie nowinki ze świata fitnessu mogą być zaprezentowane i ćwiczone u nas. Być może kolejne warsztaty aerobiku, tańca i fitnessu odbędą się ponownie w Gliwicach, czego pragnie niejedyn miłośnik tej dyscypliny. Póki co zawodnicy z sekcji szlifują formę przed różnego rodzaju występami i pokazami.

Anna Rutkowska

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 5 października 2001 roku zmarł w wieku 85 lat **profesor Antoni PLAMITZER**, wybitny naukowiec, zasłużony nauczyciel akademicki, twórca i wieloletni Dziekan Wydziału Elektrycznego w dawnej Szkole Inżynierskiej w Opolu - obecnie Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej. Wieloletni pracownik Katedry Maszyn Elektrycz-

nych i w latach 1954-1955 Dziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej, członek honorowy Stowarzyszenia Elektryków Polskich, członek honorowy Oddziału Elektryków Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej.

W zmarłym straciliśmy dobrego człowieka, wspaniałego nauczyciela akademickiego i wychowawcę, kolegę i przyjaciela. Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Uroczystości pogrzebowe dożyły się 10 października na Cmentarzu Komunalnym w Opolu.

■ 25 października 2001 roku zmarł w wieku 94 lat **prof. zw. arch. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI**, wybitny architekt, specjalista w dziedzinie urbanistyki i planowania przestrzennego, wychowawca pokoleń architektów, promotor wielu prac magisterskich i doktorskich, autor wielu zrealizowanych projektów architektonicznych i urbanistycznych oraz projektów naukowo-badawczych, przyjaciel młodzieży i współpracowników, zawsze życzliwy, serdeczny, bliski. Pełnił szereg funkcji na Wydziale i w stowarzyszeniach twórczych i naukowych m.in. kierownika Katedry Zabudowy Osiedli później Katedry Planowania Przestrzennego i Urbanistyki. Współorganizator Wydziału Architektury, członek Stowarzyszenia Architektów Polskich, Towarzystwa Urbanistów Polskich, Polskiej Akademii Nauk.

Odnaczonego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem SARP, tytułem Architekta-Twórcy oraz licznymi nagrodami, odznaczeniami i wyróżnieniami za działalność naukową i dydaktyczną Ministra Edukacji Narodowej i Rektora Politechniki Śląskiej.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 27 października na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 237-26-22

Zdjęcia na okładce: W. Kalinowski, Cz. Żydaczewski

Edycja sieciowa: URL:<http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

Łamanie komputerowe i druk:

Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 237-21-97

zam. 306/2001 600 egz.

Inauguracja roku akademickiego w CKI, Rybnik, 23.10.2001 r.

Wydziałowa inauguracja roku akademickiego na Wydziale Górnictwa i Geologii, Aula-200, 10.10.2001 r.; na zdjęciach m.in. JE Ks. Biskup Jan Wiczorek podczas ceremonii poświęcenia Auli-200 i Dziekan M. Dolipski podczas wręczania figurki św. Barbary

fot. Cz. Żydaczewski

Skamieniałości zwierząt bezkręgowych

Pokruszone szczątki liliowców

Szczałki notozaurów

Kręgi notozaura, Stare Tarnowice

Kości jaszczurek oraz zęby rekina

Liliovec - *Encrinus liliformis*, Piekary Śląskie